

Podpredsednik OLO Celje tovariš Miran Cvenk:

V prvem tromesečju smo dobro gospodarili

Proizvodnja in storilnost se je dvignila

Uredništvo je zaprosilo podpredsednika OLO Celje, tov. Mirana Cvenka, da za naše bralce odgovori na nekaj vprašanj v zvezi z izpolnjevanjem planskih obveznosti delovnih kolektivov v našem okraju.

1. Zanima nas, kakšna je realizacija plana proizvodnje v prvem četrtletju letošnjega leta v gospodarskih organizacijah celjskega okraja?

1. Industrijska proizvodnja je v prvem tromesečju 1957. leta za 37% višja od proizvodnje v istem obdobju leta 1956. Glede na plan se je torej proizvodnja v prvem tromesečju odvijala normalno. To pa zato, ker ni bilo večjih zastojev zaradi pomanjkanja električne energije in ker je bila dobava surovin bolj redna. Hkrati pa ne smemo prezreti vpliva spremembe pogojev in večjega poleta subjektivnih sil z ozirom na delavsko samoupravljanje, ki so izvedle racionalnejše izkoriščanje obstoječih kapacitet in boljše organizacijo dela. Ob sprejetju družbenega plana so bili pomisleki pri nekaterih gospodarskih organizacijah, da je plan previsok. Analiza pa nam kaže, da je plan proizvodnje za prvo tromesečje presežen za 1%, oziroma da je proizvodnja znatno višja kot v istem obdobju leta 1956.

2. Katera podjetja so se prav posebno izkazala pri preseganju plana?

2. Podjetja, ki so v prvem četrtletju dosegla izreden uspeh so: Premogovniki v celoti, Cinkarna v Celju, Keramična Ljuboje, Tovarna emajlirane posode v Celju, Tovarna žičnih izdelkov v Celju. V lesni industriji pa so se posebno izkazala LIP Slov. Konjice, Tovarna pohištva v Polzeli in Tovarna lesne galanterije v Rimskih Toplicah. V tekstilni industriji so količinski plan presegle Tovarna volnenih odevi v Škofji vasi, Tekstilna tovarna v Šempetru in Toper v Celju. Četrtletni plan pa sta presegli tudi Tovarna AERO v Celju in Tovarna usnja v Sošanju. V Keramični industriji Ljuboje je proizvodnja v prvem četrtletju 1957 napram proizvodnji v istem obdobju 1956 sicer manjša, vendar se z ozirom na plan 1957 normalno odvijata. Rezultati bi bili lahko še mnogo boljši, če bi se podjetje uveljavljalo na tržišču s proizvodnje senitarne keramike.

3. Kakšni momenti so najbolj vplivali na presežek plana v posameznih panogah gospodarstva, oziroma v podjetjih?

3. Proizvodnja in storilnost sta se v proizvodnji premoga dvignili z boljše

organizacijo dela in poostreno štednjo. K znatnemu dvigu storilnosti pa je tudi pripomogla lanskoletna uredba o premiranju nadplanske proizvodnje, ki je bila v veljavi tudi za letošnje prvo tromesečje.

V Cinkarni je proizvodnja v prvem tromesečju 1957 za 23,2% višja kot v istem obdobju leta 1956. Na dvig proizvodnje so v letošnjem prvem četrtletju ugodno vplivali predvsem boljši izplen cinka, povečano število obratovanih dni, daljša življenjska doba retort ter zadovoljiva dobava električne energije. Letni plan za prvo tromesečje je dosežen s 26,7% kljub temu, da je vodstvo Cinkarne smatralo, da je plan previsok. Porast proizvodnje in storilnost v kemični industriji je v večji meri rezultat polnega koriščenja proizvodnih kapacitet, razširitev proizvodnje in rekonstrukcij. Dvig proizvodnje v lesni industriji je pripisati kvalitetnejšim surovinam, izboljšanju organizacije dela ter specializaciji, nabavi novih strojev ter delno izpolnitvi tehnološkega procesa.

4. Ali prihaja dovolj do izraza večja storilnost? Družbeni plan predvideva

namreč v letošnjem letu, da se bo produktivnost dvignila za šest odstotkov. Ali je ta odstotek v prvem četrtletju dosežen in ali je bistveno vplival na povečani obseg proizvodnje in industriji?

4. Če upoštevamo, da je v prvem kvartalu proizvodnja presežena ter da se številno delovne sile ni povečalo in da je delavsko samoupravljanje z ozirom na boljše materialno osnovo lahko poseglo tudi v odpravo ovir, smem trditi, da smo v prvem četrtletju prekorčili planirano delovno storilnost.

5. Ali je še čutiti težnjo, da bi v podjetjih dosegli večji dobiček na račun višjih cen, manj pa na račun večje storilnosti? Ali so že v veljavi kakšne ukrepi, ki bi znatno bolj stimulirali večjo proizvodnjo na bazi večje storilnosti od doseženih dohodkov podjetij, ki so rezultat predvsem višjih cen?

5. Mislim, da ni več teženj v podjetjih po doseganju večjega dobička na račun povišanja cen. Delavskemu samoupravljanju v podjetjih je dokaj jasno, da mora biti povečani dobiček rezultat povečane proizvodnje in večje storilnosti. Nova uredba o delitvi celotnega dohodka, ki sedaj stopa v veljavo, pa bo to produktivnost pri večini podjetij še posebej stimulirala.

PRED KONGRESOM DELAVSKIH SVETOV

Metalurgi o delavskem samoupravljanju

Na eni izmed nedavnih konferenc zastopnikov delavskih svetov so se zbrali tudi predstavniki metalurških kolektivov celjskega okraja, ki so v poročilu in razpravi podrobno proučili nekatere probleme delavskega samoupravljanja.

Ko so govorili o ekonomskih pogojih delovanja organov delavskega samoupravljanja, so na prvem mestu poudarili, da bi večja materialna baza v mnogem pripomogla do izboljšanja dela delavskih svetov. — »Smatramos«, je bilo rečeno v poročilu, »da bi bilo potrebno rešiti vprašanje delitve dohodka med družbo in gospodarsko organizacijo v takem odnosu, da bi taka rešitev nudila trdnjšo osnovo za gospodarjenje po organih upravljanja. Smatramo, da dosednji gospodarski predpisi niso v zadostni meri stimuli-

rali prizadevnosti organov delavskega samoupravljanja, zlasti pa ni prišla do izraza njihova samoiniciativa. Tu se predvsem misli na sredstva, ki so ostala na razpolago organom delavskega samoupravljanja.«

Nekaj kritičnih pripomb je bilo izrečenih tudi na račun amortizacije. Sedanjí sistem amortizacije ne deluje najbolj ugodno na vzdrževanje osnovnih sredstev, tembolj, ker je znano, da je dober del amortizacijskih sredstev blokiran. Zato so predlagali, naj bi gospodarske organizacije dobile v najkrajšem času blokirano amortizacijo, da bi tako lahko izvršile reprodukcijo osnovnih sredstev.

Zanimiv je bil tudi predlog o novem plačnem sistemu, ki naj bi po mnenju metalurgov zadovoljil in spodbujal individualno produktivnost dela, nadalje stimuliral celotno podjetje za boljše gospodarstvo in večjo produktivnost.

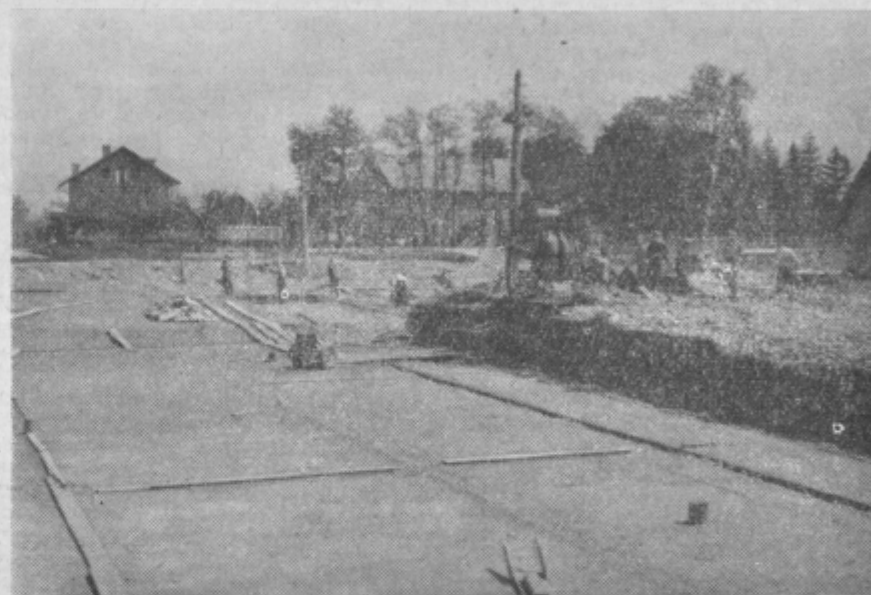
Večja sproščenost naj bi se odražala tudi v premiranju in nadalje v tem, da naj bi premije bremenile materialne stroške. Pri tehniki normiranja pa naj bi se uveljavilo načelo, da norma nima omejitve, če je bila pravilno postavljena in če ne ogroža finančnega učinka proizvodnje.

Kakor pri osnovnih tarifnih vprašanjih, tako naj bi se stimulacija in s tem večja materialna osnova delavskega upravljanja odražala tudi pri ocenjevanju ter nagrajevanju racionalizatorskih in novatorskih del. Zato naj bi bil sestavljen poseben pravilnik, sredstva za takšno nagrajevanje pa naj bi se pri danem ekonomskem efektu formirala iz materialnih stroškov, ne pa iz dobička, oziroma iz sklada za samostojno razpolaganje.

Kar se tiče organizacije in metode dela organov delavskega samoupravljanja so bili metalurgi mnenja, da naj bi to kompleksno poglavje zajeli v organizacijskih predpisih, ki naj bi tvorili osnovo dela teh organov. Tu so mislili predvsem na priročnike za delo teh organov ter na poslovniške. Ne glede na to pa je nujno, da kolektivi tudi v prihodnje polagajo največjo pozornost organizaciji strokovnih tečajev za izobraževanje članov organov delavskega samoupravljanja.

Kakor zastopniki nekaterih drugih kolektivov, so se tudi metalurgi za-

Celjsko kopališče že betonirajo

Pred dnevi so na gradbišču celjskega ljudskega kopališča začeli betonirati dno bodočega kopalnega bazena. Ko bo dno končano, bodo betonirali stene in če bo vse po sreči, ne bo več daleč dan, ko se bodo graditelji lahko ohladili v vodi, potem pa nadaljevali druga ureditvena dela te prepotrebne naprave...

Predvidevajo, da bo proti koncu julija bazen celjskega kopališča že gotov. V tem času mislijo zgraditi bazen in slatičnico. Dela potekajo resno in pričako-

vati je, da se bodo Celjani v avgustu že kopali v novem bazenu. Podjetje »Beton« te dni polaga grobi beton kot podlago. Sedaj pa imajo v načrtu polaganje druge plasti finega betona.

Do sedaj so Celjani opravili preko 6000 delovnih ur. Največ je prispevala Vajeniška šola I, ki je opravila 1177 delovnih ur, pa tudi »Petrošnik« in gimnazija. Prevoz so v glavnem opravila podjetja: Elektro 360 m³ gramoz, Prevoznitvo 255 m³ Cinkarna 178 m³ in Uprava za ceste v Celju.

Delo v glavnem opravlja gradbeno podjetje »Beton« s svojimi ljudmi. Potrebno bi bilo še kakih dvajset ljudi (mladincev), ki bi razkladali potreben gramoz oziroma material. Prav tako bi bilo pametno, da bi se podjetja v okviru svojih možnosti držala točno določenih dni za prevoz z avtomobili.

Celjani so sami opazili, da delo dobro napreduje, vendar bo potrebno priskočiti še na pomoč, da bo celjsko kopališče do avgusta zgrajeno vsaj toliko, kolikor je bilo predvideno.

Sprejeta sta družbeni načrt in proračun ljudskega odbora celjske občine

LETOS NAD 300 NOVIH STANOVANJ — 50 MILIJONOV DIN ZA ZAČETEK GRADNJE OSNOVNE ŠOLE NA SPODNJI HUDINJI

Pretekli teden je bila pod vodstvom predsednika Andreja Svetke redna seja ljudskega odbora celjske občine. Na začetku zasedanja je tovariš predsednik seznanil odbornike o poteku 28 zborov volivcev, na katerih so državljani v prvi vrsti razpravljali o predlogu družbenega načrta in proračuna. K predlogu družbenega načrta in proračuna volivci niso imeli bistvenih pripomb. Vse ostale pripombe, predvsem krajevnega komunalnega značaja, je ljudski odbor vzel na znanje in jih bo reševal, v kolikor bodo seveda na razpolago sredstva, sicer pa bo preko krajevnih odborov navajal državljane, da nekatera dela opravijo tudi sami.

Po sprejetem družbenem načrtu se predvideva povečanje skupnega družbenega proizvoda v letošnjem letu za 12 odstotkov v primerjavi z lanskim letom. Vrednost družbenega proizvoda na področju celjske občine pa bo letos znašala 12 milijard 744 milijonov dinarjev ali 48,5 odstotka celotnega družbenega proizvoda v celjskem okraju.

V skladu s povečanjem družbenega proizvoda se bo obseg industrijske proizvodnje povečal za 11 odstotkov. Mimo tega se bo povečalo število zaposlenih za 5 odstotkov; produktivnost pa za 6 odstotkov. Na povečanje industrijske proizvodnje bo imel precejšen vpliv tudi povečan izvoz.

Po družbenem načrtu se predvideva povečanje kmetijske proizvodnje v primerjavi z lanskim letom za 6 odstotkov. Sicer pa družbeni plan še določa, da se bo v Celju znatno okrepila trgovska mreža za prodajo sadja in zelenjave in

nadalje, da bosta kmetijsko gospodarstvo Lava in vrtnarska šola v Medlogu storila nadaljnje ukrepe za povečano proizvodnjo zelenjave.

Na povečano vrednost gradbenih storitev za 18 odstotkov — ki pa bo še vedno manjša od leta 1955 — bo v znatni meri vplivala precej živahna gradnja stanovanj.

Po družbenem načrtu se bo izboljšal tudi cestni avtobusni in tovorni promet, saj bo celjsko avtobusno podjetje letos prejelo štiri nove avtobuse, nekaj novih vozil pa bo nabavilo tudi Prevoznitvo.

Blagovni promet v trgovini se bo povečal za 7 odstotkov. Sicer pa se bo glavna skrb ljudskega odbora za izboljšanje blagovnega prometa osredotočila na gradnjo oziroma na pripravo za gradnjo skladišč ter na okrepitev trgovske mreže v obrobni predelih mesta ob Savinji. Nadalje se predvideva povečanje prometa v gostinstvu za 8 odstotkov.

Po načrtu naj bi se vrednost obrtnih storitev povečala za 8 odstotkov. Na to povečanje naj bi vplivala zmerena davčna politika, pa tudi ustanavljanje novih obrtnih delavnic.

Po družbenem načrtu bo ljudski odbor celjske občine razpolagal v letošnjem letu vsega skupaj z 875 milijoni dinarjev, kar je za 29% več, kot jih je imel na razpolago lanske leto. Od te vsote bo 405 milijonov dinarjev odpadlo na občinski proračun, 46 milijonov na investicijski sklad, 417 milijonov na stanovanjski sklad ter 7 milijonov na cestni sklad. Investicijski sklad bo letos formiran sicer v višini okoli 108 milijonov dinarjev, (Nadaljevanje na 2. strani)

S plenuma OO SZDL in OSS v Celju

Razveseljivo: Letos je v delavskih svetih več mlajših članov

Včeraj je v Celju zasedal plenum OO SZDL skupno z OSS, na katerem je poročal predsednik Komisije za družbeno upravljanje pri OO SZDL, tov. Stane Sotler, o poteku volitev v delavske svete ter pripravah za kongres DS. Iz njegovega referata povzemamo nekatere značilnosti o letošnjih pripravah in volitvah delavskih svetov.

Dejstvo je, da so bile vsebinske pravice za volitve DS letos mnogo boljše od lanskih. To pa v glavnem zaradi tega, ker so to pot naše sindikalne organizacije z občinskimi sindikalnimi sveti imele bolj sistematične priprave in seveda tudi bolj sistematično obdelale vso problematiko. Ugotovljeno je, da smo v letošnjem letu v veliki meri dosegli, da so se DS začeli globlje spuščati v samo problematiko njihovega dela — to pa je vsekakor velika zasluga sindikalnih organizacij, ki so v tem odigrale svojo politično vlogo. Jasno je, da so priprave za volitve terjale od sindikalnih organizacij večjo aktivnost, ki je bila v nekaterih primerih zestranska, drugod pa zopet slabša, kar so pokazali rezultati volitev samih.

Statistični podatki, v katerih so zabeležena vsa podjetja, ki imajo preko 30 zaposlenih in imajo že nove delavske svete, nam kažejo zanimive rezultate. V teh podjetjih znaša skupno število teh zaposlenih 23.981 (od tega žena 4.029, delavcev 21.129, uslužbencev pa 852). Od celotnega števila zaposlenih je bilo letos izvoljenih v nove DS 1783 članov. Glede socialnega sestava novo-

izvoljenih članov pravzaprav ni večjih razlik od lanskih, le da je letos uslužbencev približno za 50 članov več. Podobna slika je tudi v upravnih odborih, le da je tu 8 žena več kot lani, nekoliko pa se je dvignilo število članov ZKS.

Se bolj zanimiv pa je pregled starostnega sestava letošnjih delavskih svetov in upravnih odborov. Do 20. leta starosti imamo v teh organih letos 20 ljudi več kot lani. Do 25. leta starosti je 95 članov več, do 30. leta starosti pa že komaj 5 članov več kot lani. Od tu dalje pa krivulja že pada in imamo v letošnjih delavskih svetih v starosti do 40 let 12 članov manj, do 50. leta starosti je za 28 manjše število od lanskega, preko 50 let pa že 34.

Iz tega je razvidno, da je v letošnjih delavskih svetih število mlajših članov do 30 let v porastu, od 30 let navzgor pa število pada, kar je razveseljivo in prav. Glede starostne dobe nudi približno isto sliko tudi sestav upravnih odborov.

Vključevanje mlajših članov v delavske svete je torej v celotnem merilu okraja glede na splošne težnje pozitivno.

Pogled po svetu

Hannibal ante portas, Hanibal pred vrati, ta novica je nekoč, pred dvesto leti, bila v glavo Italcem, ko je afriški vojskovodja z vsemi sloni in konjeniki prešel Alpe nekje med Rodansko in Padsko dolino. Danes je pred vrati vsega sveta strašnejši Hanibal, uničenje sveta. Ni ga časnika na svetu, ki se danes ne bi ukvarjal z nevarnostjo radioaktivnega žarčenja in s prepovedjo poskusov z nuklearnim orožjem. Znanstveniki vseh narodov in držav izjavljajo, da je skrajni čas. Če človeštvo ne bo našlo v sebi moči, da obrzda silo, ki jih je sprožilo, bo zgorelo v ognju, ki ga je samo zatežilo. Kakšne sentimentalni pesimisti bi utegnili reči: Saj ne bi bilo tako napak, če bi iz pepela vstalo novo, mlado, boljše, predvsem pa pametnejše človeštvo, kakor tisti egiptovski ptič Feniks.

Podoba na je, da so se tisti, ki drže ta trenutek za ročico človeške usode, vendarle zamislili: Kopia orožja na Vzhodu in Zahodu je tako velika, da se ljudje izza nje že skoraj ne vidijo več. Stroški za oboroževanje, z drugo besedo za uničevanje truda človeških rok so tako veliki, da bi z njimi lahko omogočili življenjsko blagostanje za slehernega zemljana. Zda ugotavljata Stassen, zastopnik ZDA in Zorin, zastopnik SZ, v pododboru OZN, da je začetni sporazum o razorožitvi možen. Zmanjšanje vojaške zmogljivosti pripušča na obeh straneh. Ves svetovni tisk pripravlja javno mnenje na ta korak, ki vzbuja upanje, da bo prišlo še do nadaljnjih sporazumov. Kajti peza tare Vzhod in Zahod. ZDA nima neizbranih sredstev, SZ pa ne tako majhnih, kakor si jih v svojih željah predstavlja primitivni pristaš križarske vojne zoper komunizem. Tudi amer. javno mnenje (Gallupov zavod) je proti atomskim poskusom. Zadnja eksplozija v Nevadi z močjo 10 kiloton tnt eksploziva so odlagali zaradi vremena. Čemu? Zdravniki se boje žarčenja, češ da vpliva na številnost obolenj za rakom, govorijo se o škodljivem vplivu na potomstvo, japonska akcija s filmom o Hirošimi pridobiva med azijskimi državami, svetovni harakiri, svetovni samomor postaja nesmisel, ki vzpodbuja velmože vsega sveta, da nekaj ukrejejo.

Cez noč seveda ne bo šlo. Popolna razorožitev je sploh nemogoča iz cele vrste razlogov, ne nazadnje iz gospodarskih.

Na poseben način je vprašanje razorožitve povezano z vprašanjem nemške združitve. Adenauer je ves čas po vojni vezal razorožitev na združitve. V Ameriki so ga zdaj pregovorili h kompromisu, po katerem naj bi se delna razorožitev izvršila brez istosanih razgovorov o združitvi. Če je to res, potem se utegne oboje premakniti z mrtve točke. Glasovi iz SZ govore, da se v SZ glede tega ni nič spremenilo: Rusi so za vrstni red, ki jim v nekem smislu jamči varnost. Najprej razorožitev, nato kolektivna varnost, nato šele združitve Nemčije. Bonn očita Moskvi, da je s svojim stališčem vsega kriva, češ Vzhodne Nemčije ne moremo priznati. Razume se, da tako nestrpno stališče Adenauerjeve stranke ne bo moglo pogosti stvari naprej.

Za približevanje med Vzhodom in Zahodom ni nevažen angleški in francoski ukrep, da se omili embargo nasproti LR Kitajski. To že davno terjajo lastni gospodarski interesi, s katerimi ta korak opravičujejo Francozi. Macmillan je sicer odklonil obisk Ču En Laja in Maotse-tunga, ne odklanja pa dobička, ki ga bo imela angleška industrija, če se v večji meri plasira na nenasitnem velikanskem kitajskem tržišču. V ZDA so na ta ukrep hudo nejevoljni, češ, da je to prav tak udarec enotnosti Zapada kakor napad na Egipt. Protikomunističnega križarja republikanec Knowlanda bo to egiptovski gosposarski sodelovanje s kitajskimi komunisti gotovo spravilo do hudih besed. Do dejanj pa najbrž ne, kajti ameriško nestrpno stališče do Kitajske utegne povzročiti še mnoge bolesterne novotvorbe. Filipinski poslanik Carlos Romulo je povedal resnico, ko je dejal, da ZDA ne spoštujejo državne suverenosti azijskih držav. Ni ugodno za predstavnike »svobodnega sveta«, če se proti njim vrše demonstracije v Južni Koreji, Tajpehu (Formoz) in na Japonskem. Ameriški vojniki preveč ošabno nosijo svoje glave po deželah, ki jih baje ščitijo pred komunizmom: Narednik Reynolds ni bil kaznovan, čeprav je ubil Kitajca. Čangkaiček bo Amerikancem povrnil vso škodo, ki so jo kitajski demonstranti naredili na ameriškem poslatstvu. To ni kaj prida prispevek k osvoboditvi človeka.

Kdor seje veter, bo požel vihar. Ameriški dolar ga seje, po načrtu in ta debelo. Na Srednjem vzhodu se to že pozna. Vakuum je zadelan z dolarji, zato vre v Libanonu, kjer opozicija ni zadovoljna s proameriškimi potezami vlade, Jordan in Sirija obtožujeta drug drugega, v Jordanu je škofila v sedlo reakcionarna vlada, ki likvidira egiptovsko opozicijo pod geslom boja zoper komunizem. Ben Gurion je izgubil velikega prijatelja s padcem Molotove vlade, vendar Eisenhowerjeve doktrine ni sprejel brez pridržka, ker ve, da ZDA niso edina sila, ki vpliva na razmere v arabskem svetu. Skratka:

Zadnja seja „nepotrebne“ komisije?

V torek je stanovanjska komisija v Celju povabila k seji zastopnike tiska in radija, da v razgovoru z njimi seznanijo javnost z nekaterimi težavami, ki (po mnenju komisije) terjajo nujne spremembe ali pa prenehanje dela komisije. Naš novinar komentira to sejo na osnovi njene vsebinske razprave in dodatnih informacij takole:

Stanovanjska komisija, ki jo je 1952. leta imenoval Občinski ljudski odbor v Celju, je pred dnevi poslala občinskemu ljudskemu odboru opozorilo, v katerem zahteva, da občina nudi komisiji polnomočje sodelovanja pri konkretnem razdeljevanju stanovanj. Komisija ugotavlja, da njeni predlogi niso upoštevani, da večina njenih odločb ostane nepodpisanih v predalih in da na ta način ostaja njeno delo neplodno in nepomembno. Nadalje komisija ugotavlja, da razdeljevanje stanovanj ne poteka izključno po seznamu upravičenih pričakovalcev. To trditve so člani dokumentirali, češ da je bilo lani razdeljeno pet stanovanj po seznamu. 33 pa izven seznama. Del teh izvenplanjskih dodelitev je komisija obravnavala in priznala za nujna, medtem ko v drugih primerih ni bila obveščena. Nadalje so člani navajali nezdrave odnose med stanovanjsko komisijo in stanovanjskim uradom. Pri tem so iznesli več konkretnih primerov nepravilnosti, oziroma neupoštevanja komisije kot družbenega organa.

IMA KOMISIJA PRAV ALI NE?

Precej je takih momentov v njihovih trditvah, ki bi jim bilo treba pritrditi, zlasti če bi šlo za podcenjevanje družbenega upravljanja enega najbolj perečih problemov, kot je stanovanjski. Vendar je tu zakonski predpis, ki točno določa pristojnost stanovanjske komisije. Ta namreč določa, da komisija sestavi za vsako polletje seznam najpotrebnejših in s tem naj bi bila naloga komisije zaključena. Izvrševalec in dodeljevalec stanovanj pa je stanovanjski urad po določilih Sveta stanovanjske skupnosti pri občini. Mimogrede ome-

nezaupanje in sumničanje, boj vseh proti vsem, ostaja pa tisto, česar noče nihče. Res ni nikjer zapisano, da se bo do vsi dolarji obrestovali tako, kakor bankirji mislijo. Makedonski kralj Filip je imel navado reči, da z zlatom otovorjen osel zavzame še tako utrjeno obzidje. Vendar se makedonski imperij ni držal niti s tovari zlati niti z oklopnimi vozovi Aleksandra Velikega.

Alžir je interna francoska zadeva, še vedno pravijo Francozi. Močno zamerijo Richardsu, Eisenhowerjevemu posebnemu odposlancu za Bliznjo in Srednjo vzhod, ki je dejal, da je Alžir leglo vsega nemira v arabskem svetu. Francozi so zoper internacionalizacijo svojega »hišnega« prepira. Medtem pa alžirski narodni odbor obiskuje azijske vlade in je povsod ljubeznivo sprejet. Libija je kljub Eisenhowerjevi doktrini objavila sklep, da bo podpirala alžirske upornike. Tunis se je upri Franciji, češ da bo pretrgal vse zveze z njo, če ne dobi od nje 12 milijard podpore. Francija jih namreč odteguje, ker Tunizani podpirajo Alžirce. Če bi Tunis izstopil iz carinske unije s Francijo in potegnil za seboj še Marokance, ki tudi komaj čakajo, da se osvobodijo francoskega varstva, bi bila Francija v hudi zadregi in pred končno izgubo vse Severne Afrike. Eksploatacija Sahare pa je francoski adut bližnje prihodnosti. Če ga izgubi, bo izgubila vso stare slave dedovino. Alžirci pa ne mislijo odnehati. Kolaboracionista emira Sekala je alžirski atentator pričakal s smrtonosnim strelom pred pariškim stadionom. Emir Sekal je bil močno zastražen, poseben varovavec francoske javne in tajne policije. A ni je policije, ki bi zatrla narodno gibanje za svobodo. Na bajonetih se nič kaj dobro ne sedi.

Medtem ko so vladno krizo rešili z orientacijo na desno, v Franciji še vedno iščejo čarovno palico, s katero bi odprli življenjski vrvlec za novo vladno. Molleta so vrgli davki, davke je terjal Alžir. Treba bo Heraklejevih pleč, da bi podprle stebre propadajočega imperija. Treba se bo ravnati po nekaterih ugotovitvah znamenite Montesquieujeve knjige o veličini in propadu stare rimske države.

In končno nekaj drobni: Eks-kralj Peter se je vdnjal kot propagandist v nekem velikem ameriškem hotelu. Reklamo bo delal za hotel; Hitlerjev sobar Linge, ki je predsedal 10 let kot vojni zločinec v SZ, bo v Zapadni Nemčiji dobil pokojnino; ameriška admiraliteta je natančno izmerila daljave do evropskih »repnih točk«, za primer, če bo treba s pritiskom na gumb začetni atomsko vojno. Ena zasluga jim bo morebiti ostala: popravili so morda kako napako na zemljevidu. — Angleži se ne marajo pogovarjati z Makarijem zaradi Cipra, zato pa je minister za kolonije Lennox-Boyd sprejel črnega poglavarja Nigerije, ki terja zase enak status, kakor ga že ima Ghana. Lancaster House se skuša torej modernizirati, demokratizirati. V čast si Angleži lahko štejejo, da je konservativni lord Russel z dokumenti nastopil zoper generala Speidla, ki da brez njega atlantska vojska ne more shajati. Lord Russel pravi, da je njegovo imenovanje za poveljnika »izzivanje živih in žalitev mrtvih«. Res je tako. T. O.

30 ODSOTKOV PRIMEROV BI REŠILI ČEZ NOC...

Če bi nekateri Celjani imeli več socialnega čuta, so ugotavljali na seji. Navajali so dolgo vrsto primerov, ko posamezniki, majhne družine zasedajo večsobna stanovanja, ki po trikrat presegajo prostorninski minimum. Zakonske osnove za utesnitev ni, obstaja pa nepisan zakon človečnosti. V tej smeri bi množične organizacije s svojim prepričevanjem lahko veliko dosegle. Marsikoga bi moralo boleti srce ob primerih, ko sedem ljudi dveh družin deli malo nezdravo sobico, druge pa se neko do sprehanja po treh, štirih, celo petih sobah. Za posamezniku socialnemu čutu, celo v državnih hišah.

KAJ STORITI?

To je težko reči. Predvsem graditi. Graditi cenejše in več. Treba bi bilo začeti resno misliti na to, da bodo sredstva stanovanjskega sklada čim koristneje izkoriščena. Treba je urediti poslovanje stanovanjskega urada. Dati družbenemu upravljanju več pristojnosti, v te organe pa postaviti še več odgovornosti zavestnih ljudi. Ne bo odveč, če občinski ljudski odbor posveti temu vprašanju več časa, točno določi pristojnosti, poslovanje poenostavi in odvrne od ničesar krivih ljudi, tako voljenih in uslužbenec, izlive nezadovoljnosti, jeze in napadov zaradi stiske nerazsodnih ljudi. Z vsemi mogočimi ukrepi je občina že skušala odvrniti teže stanovanjske stiske. Eden od teh je tudi nemišljeno privabljanje delovne sile izven mesta. Odlok je v predalih, ni pa se prijel odločujočih v upravljalništvi in ustanov. Letos rastejo novi bloki. Sklad plačujemo vsi. Sredstva, ki jih bodo prejela podjetja za nadaljnjo gradnjo v obliki kreditov, naj bodo pametno izkoriščena. Vsa podjetja, ki plačujejo sklad, ne bodo gradila. Napak bi bilo, da bi tudi v bodoče podjetja, ki bodo gradila, razpolagala z novimi in starimi stanovanji. Na ta način ne bo seznam upravičenih nikoli rešen in prosilci iz manjših podjetij nikoli uslišani. Bilo pa bi naposled tudi edino prav, če bi občina v bodoče, — ko bo izvajala razna javna komunalna dela, zaradi tega pa rušila obstoječi stanovanjski sklad, — v proračunu pri teh delih nujno upoštevala tudi nadomestitev. Napačno je, če vidimo samo koristnost javnih del in predvidimo samo te stroške, okrnitev prečnega stanovanjskega vprašanja pa potiskamo na stran. Vsaj sredstva iz stanovanjskega sklada, bi se za take nadomestitve ne smela uporabljati.

Problemi so, kot vidimo, zelo pereči. Kako pa se bo iztekla zadeva okoli »ultimata« stanovanjske komisije, bo na prihodnji seji obravnaval občinski ljudski odbor. c. k.

Družbeni plan in proračun celjske občine

(Nadaljevanje s 1. strani)

vendar bo šlo 62 milijonov teh sredstev za kritje proračunskega primanjkljaja v lanskem letu.

S sredstvi stanovanjskega sklada ter sredstvi podjetij in zasebnikov bo v letošnjem letu potrošenih za gradnjo stanovanj okoli 500 milijonov dinarjev! Ravnanje, da bi na ta način pridobili nad 300 novih stanovanj, od katerih naj bi bilo 70 odstotkov sposobnih za vselitev že v letošnji jeseni, ostala pa pozneje. V stanovanjskem skladu je rezerviranih 41 milijonov dinarjev, ki bi jih naj dobili zasebni graditelji stanovanj v obliki kreditov. Tako bi samo zasebniki v letošnjem letu zgradili okoli 70 stanovanj.

Kot rečeno, bodo znašala letošnja proračunska sredstva ljudskega odbora celjske občine 405 milijonov dinarjev, kar je za 33 odstotkov več kot so znašala lani. Proračunski izdatki pa bodo razdeljeni takole: dotacije gospodarstvu 3,8 milijonov dinarjev, za negospodarske investicije 65 milijonov, za prosveto in kulturo 80 milijonov, za socialno varstvo 54 milijonov, za zdravstveno zaščito 27 milijonov, za državno upravo 48 milijonov, za komunalno dejavnost 74,5 milijonov, za dotacije 39,7 milijonov, za obveze in garancije 10 ter za proračunsko rezervo 3 milijone dinarjev.

Od skupnih sredstev za negospodarske investicije (65 milijonov) bo 50 milijonov

potrošenih za začetek gradnje osnovne šole na Spodnji Hudinji, nadalje 3 milijone za adaptacijo šole na Kompolah, 8 milijonov za gradnjo počitniškega doma v Baški ter 4 milijone za dela na Ulici XIV. divizije.

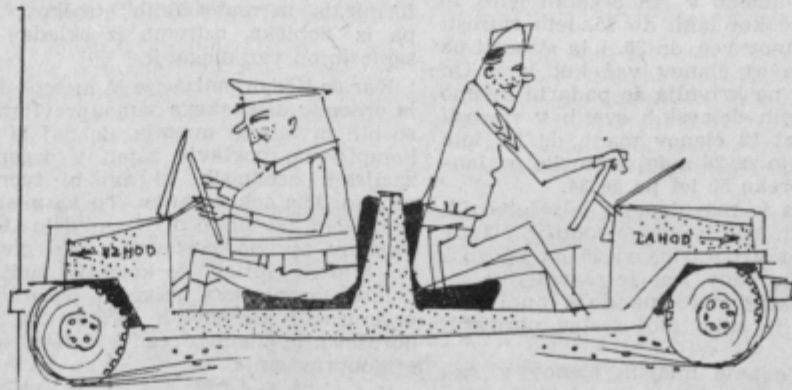
Metalurgi o delavskem samoupravljanju

(Nadaljevanje s 1. strani)

skega leta so namreč formirali tako imenovana posvetovalna telesa v oddelkih in obratih, ki jih sestavljajo člani delavskega sveta dotičnega obrata, odborniki sindikalne podružnice, zastopniki organizacije Zveze komunistov ter tehnično vodstvo dotičnega obrata, oziroma oddelka. Člani teh posvetovalnih teles se sestajajo 14-dnevno. Na takšnih posvetovalnih pa morajo člani delavskega sveta poročati o delu delavskega sveta, hkrati pa tu čujejo tudi pripombe in predloge za naslednjo sejo delavskega sveta. V štorski železnari so se ta posvetovalna telesa močno uveljavila in pokazala velike prednosti pri delu in uveljavljanju delavskega samoupravljanja.

In končno metalurgi so še predlagali, da naj bi delavske svete volili vsako drugo leto, kajti dveletna mandatna doba bo prav gotovo bolj ugodno vplivala na aktivnost posameznih članov.

Nov patent za rešitev atomske krize...

Ti, John, mar se ti ne zdi, da ne pridemo nikamor?

PRED 40 LETI
ZNAMENITI DNEVI
oktobrske
revolucije

12.—16. junija. Petrograjska konferenca tovarniških komitejev. Tri četrtine delegatov so sledile boljševikom in njihovem geslu: »Vsa oblast sovjeto«.

16.—17. julija. Prvi Vseruski kongres sovjetrov. Boljševiki so bili v sovjetiščah v manjšini. Imeli so nekaj več kot 100 delegatov, dočim je za menjševiki, eseri in drugimi sledilo od 700 do 800 delegatov. Boljševiki, med njimi Lenin, so na čepali proti smorazumaštvu z meščanskimi strankami, za izločitev oblasti sovjeto.

Naš komentar

Ocenitev delovnih mest v trgovini

Nova uredba o razdelitvi celotnega dohodka in uredba o plačah delavcev v gospodarskih organizacijah dajeta možnost kolektivnim trgovskim podjetjem in trgovinam, da poleg sedanjih tabel tarifnih postavk, katerih vsota je podjetju do višine 75% zamaknena, določijo tudi tarifne postavke, ki se uporabljajo taktat, ko je dohodek za njihovo realizacijo zadosten. Seveda pa morajo ob sprejemu te tabele tarifnih postavk dobiti pritrdilno mnenje občinskega ljudskega odbora in sindikalne organizacije.

Ta možnost je za delovne kolektive zelo vzpodbudna; kajti doslej delovni kolektivni marsikdaj niso mogli nagradjevati oseb na posameznih delovnih mestih tako, kot bi jim to pripadalo. Plačni skladi so bili namreč določeni z zveznim predpisom. Vendar pa nastopa sedaj vprašanje določitve pravičnih odnosov med enim in drugim delovnim mestom. Te odnose je treba določevati čim objektivneje. Obenem pa je treba tudi določiti, koliko naj bi, ob morebitnem zadostnem dohodu za plače, znašala najnižja in najvišja plača v absolutnem znesku.

Za tako presojo je v prvi vrsti poklican delovni kolektiv. Vendar pa se je pokazala potreba po nekih enotnih kriterijih, ko gre za ocenjevanje profilov delovnih mest. Zato je Trgovinska zbornica za okraj Celje določila posebno komisijo, ki naj bi te kriterije nakazala in tako trgovskim podjetjem in trgovinam dala določene sugestije za pravilno ocenjevanje razponov med posameznimi delovnimi mesti. Komisija je to delo zadovoljivo opravila. Proučila je odnose med posameznimi delovnimi mesti v različnih trgovskih podjetjih in predlagala članstvu zbornice kriterije.

Ti kriteriji naj bi se točkovali. Najvišje število možnih točk je 100. Izid točkovanja naj bi upravní odbor izobesil na javnem mestu, kjer bi si ga lahko ogledali vsi člani delovnega kolektiva.

Navedeni predlogi niso obvezni za nikogar. So pa zelo koristno vodilo vsem delovnim kolektivom v trgovskih podjetjih in trgovinah. —lc

Velik uspeh prvega prometnega sejma v Ljubljani

SEJEM JE OBISKALO 95.647 OBISKOVALCEV. — ZA POLDRUGO MILIJARDO DIN SKLENJENIH ZAKLJUČKOV. — DOMAČI IN TUJI RAZSTAVLJALCI ZADOVOLJNI. — PROMETNI SEJMI BODO OSTALI TRADICIONALNI.

Od 25. maja do 2. junija je bil na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani prvi specialni sejem prometnih sredstev z mednarodno udeležbo. Namen sejma je bil prikazati najnovejše tehnične pridobitve na področju proizvodnje vseh vrst prometnih sredstev v tujini in pri nas. Zanimanje za ta sejem je bilo zelo veliko, saj je bil obisk rekorden. Največ obiskovalcev je bilo iz Slovenije, predvsem iz Ljubljane in okolice, medtem ko je bil obisk iz drugih republik in inozemstva znatno manjši.

V času sejma je bilo sklenjenih za 1,5 milijarde din komercialnih zaključkov. Največje komercialne posle so sklenili »Slovenija-avto«, »Moto-Union« in drugi. Tuji razstavljalci so prodali vse razstavljeno blago in razen tega sklenili prav ugodne zaključke. Na željo domačih in tujih razstavljalcev, kakor tudi obiskovalcev, bo sejem postal v bodoče tradicionalna prireditev Gospodarskega razstavišča.

Sindikalne organizacije se otresajo sindikalističnih tendenc

Vloga sindikalnih organizacij se je v zadnjih letih spričo vse bolj razširjenega družbenega upravljanja in demokratizacije močno razširila. Le tu in tam so še ostanki ozke miselnosti, češ, da naj se sindikat b'ga zgolj za plače in gmo- ni položaj svojih članov.

Sindikalne organizacije so ozek okvir sindikalističnih tendenc že zdavnaj pre- korabile, vsaj večina naših podružnic, če ne vse. So še primeri, da je delo orga- nizacij še vedno preozko, toda teh je malo. Sindikalne organizacije danes aktivno posegajo v dogajanje v podjet- jih. Njihovo sodelovanje in vodilna vloga se odraža povsod, tako v političnem življenju kolektiva, kakor v gospodar- skem pogledu in upravljanju. Sindikalne organizacije dobivajo vse bolj mobiliza- torsko vlogo v naših podjetjih. To vlogo si tem uspešneje zagotovijo tam, kjer podružnice dobro delajo, kjer zasledu- jejo naš družbenopolitični in gospodar- ski razvoj in kjer s konkretnimi akcijami nudijo polno podporo naprednim priza- devanjem v kolektivih. Strokovna in po- litična vzgoja je ena izmed glavnih na- log sindikalnih organizacij. Pri tem so le-te dosegle že lepe uspehe, čeprav te naloge še ne izvajajo sistematično, da bi ljudje polagoma pridobili vse politič- no, strokovno in splošno znanje. V lan- skem in letošnjem letu so sindikalne po- družnice, katerih je v našem okraju 287, organizirale 856 političnih in 77 strokov- nih predavanj, katera je poslušalo okoli 16.000 delavcev in nameščencev. Orga- nizirali so 189 raznih tečajev in seminar-jev z nad 4.000 udeleženci. To niso drob- ne številke, ki pa bodo v prihodnosti še močno povečane.

V letošnjem letu so sindikalne podruž- nice imele obilo dela. Priprave in iz- vedba volitev delavskih svetov so bile njihova skrb. Večinoma so bile volitve in politično delo z njimi v zvezi, dobro izvedene. Kjer so se slabše pripravili, kjer niso razčiščevali notranjih odnosov, tam je bilo seveda slabše, kot na primer pri »KONUSU« v Slov. Konjicah. Tam je bila volilna abstenenca kar precejšnja. Baje zato, ker so bile razne napake v podjetju ob delitvi nagrad, odlikovanj itd. Četudi to drži, bi podružnica le-tam lahko izkoristila predvolilne sestanke za razčiščevanje odnosov v podjetju in po- stavila stvari na pravo mesto ter končno z izvolitvijo dobrega delavskega sveta uvedla red v podjetju.

Zelo velika in odgovorna naloga pa so priprave na letošnji prvi kongres delav-

skih svetov. To je velik dogodek za naše delavsko upravljanje. To je zgodovinski dogodek, saj je to prvi kongres delavcev- upraviteljev v zgodovini človeštva. S tem seveda vse naloge niso opravljene. Sindikalne podružnice vedno bolj pose- gajo v probleme higienske tehnične za- ščite. Letošnje smrtne nesreče so jim resno napotile za to delo. Tudi stano- vanska in prehranbena vprašanja so problem, ki terja temeljitega dela in prizadevanja. Poleg tega sindikalne po- družnice usmerjajo tudi kulturno delo v kolektivih. V okviru podjetij je danes v okraju troje pevskih društev, tri god- be na pihala, deset dramatskih dručin in

ena folklorna skupina. V teh in v sklopu drugih kulturnih ter športnih društev pa deluje okoli 15.000 delavcev in nameš- čencev v našem okraju.

Marsikje so si sindikalne podružnice naložile še posebne naloge. V Velenju se pri regulaciji Pake spet zbirajo prosto- voljni delavci, medtem ko so celjske po- družnice obljubile prispevati nad 26.000 prostovoljnih delovnih ur pri gradnji ljudskega kopališča.

Kot vidimo so sindikalne podružnice svoje delo razširile v široko fronto de- javnosti za napredek našega gospodar- skega, političnega, kulturnega in sploš- no družbenega življenja.

Priprave za Dan borca v polnem teku

Posebna komisija pri občinskem od- boru ZB je že pred nekaj meseci iz- delala program, tako, da so bile osnovne organizacije dovolj zgodaj obveščene, kaj imajo delati, da bo letošnji praz- nik — Dan borca — naše mesto kar najbolj slavno proslavilo.

Letos bodo že dan pred praznikom (3. julija) vse osnovne organizacije skli- cale sestanke s partizanskimi materami, očetmi in vdovami. Sestanki vsega čla- nstva pa bodo v večernih urah istega dne. Na teh sestankih bodo podeljena tudi odlikovanja in priznanja najza- služnejšim članom, istočasno pa bodo tudi slavnostni sprejemi novih članov v organizacijo. Osnovni organizaciji Breg in Gaberje bosta tega dne raz- villi svoje zastave.

Na Dan borca bo ob pol 6. uri zju- traj budnica po celjskih ulicah. Ob 7. uri zbor članov vseh osnovnih orga- nizacij na terenu, nakar bodo v po- vorki krenili pred I. osnovno šolo. Ker je bila na tej šoli med okupacijo zbir- na baza, od koder je okupator pošiljal slovenske družine pred strel in v in- ternacije, bodo na procelju šole spo- minu teh žalostnih dni odkrili spomin- sko ploščo. Prebivalci Celja pričakujejo, da bo do tega dne fasada okoliške osnovne šole obnovljena.

Takoj po zaključeni proslavi na I. osnovni šoli bodo krenile osnovne organizacije na obiske partizanskih kra-jev v predele izven mesta. Tudi v me- stu samem bodo organizirani obiski zgodovinskih postojank.

V „Kozjanki“ že lahko govorijo o prvih uspehih

Nekoliko skeptično smo pred dvema letoma gledali na majhno tekstilno to- varno, ki so jo snovali Kozjani. Danes pa vsekakor lahko že spregovorimo o nekaterih vidnih uspehih male »Koz- zjanki«.

V tovarni je našlo zaposlitev 42 naj- potrebnejših brezposelnih domačinov. Seveda problema brezposelnosti s tem še niso rešili, saj se je v zadnjih 14 dnevih za delo v tovarni prijavilo kar 200 novih interesentov. Če bi dobili in- vesticijski kredit in če bi lahko nabavili vsaj še nekaj najpotrebnejših strojev (skrobilnice in apreturke), bi lahko nudili zaslužek preko 100 brezposelnim. Tako je torej trenutno vprašanje in- vesticijskega kredita za »Kozjansko« naj- bolj pereč problem.

Z 21 stroji, ki jih danes posedujejo, pa so dosegli že kar lepe uspehe. Pred- vsem izdelujejo platno v vseh dimenzi- jah, v začetni fazi pa so tudi že progaste tkanine. Prav tako je v poskusnem obra- tovanju tudi konfekcija, ki bo verjetno za tovarno zelo donosna. Izdelovali bodo moško in žensko perilo, predvsem pa ti- sto otroško konfekcijo, ki je v naših trgovinah najbolj pogrešamo (otroško perilo za 6 do 14-letne otroke).

Nekaj njihove tkanine gre tudi za iz- voz — v Avstralijo in Italijo — največ pa za široko potrošnjo, nekaj tehničnih tkanin pa dobavljajo raznim industrij- skim podjetjem. Povpraševanja je mno- go več, kot morejo trenutno z 42 de- lavci proizvajati. Če bi vsa naročila sprejeli, bi lahko letno ustvarili vred- nost 33.000 dolarjev.

Kljub omenjenim težavam pa so cene njihovih izdelkov konkurenčne z drugimi tovarnami, ki delajo v neprimerno boljših pogojih. To lahko dosežejo samo s skrajno štednjo materiala, predvsem pa z racionalnim izkoriščanjem odpad- nega materiala. Medtem ko se v drugih tekstilnih tovarnah odstotek odpadkov giblje navadno med 2 in 4, so v »Koz- zjanki« odpadke zbili na 1 do 1,75 od- stotka.

Navedeni uspehi kažejo, da bo mlada tekstilna tovarna v pasivnem področju kozjanske občine morda le zadovoljivo uspevala in da bo v njej našlo vedno več revnejših domačinov zaposlitev.

Praznik Dneva borca bomo zaklju- čili z obiskom v letnem kinu, kjer bo brezplačna predstava dokumentarnega filma za borca in ostale celjske pre- bivalce.

Osvetljen Celjski grad bo že nekaj dni prej oznanjal Celjanom in okoliča- nom ta zgodovinski praznik.

Pestre proslave letošnjega Dneva borca bodo imele tudi vse ostale občine v našem okraju.

Meje zazidalnih okolišev za Celje in Velenje bodo razširili

Na nedavni seji Sveta za urbanizem pri Okrajnem ljudskem odboru so čla- ni med drugim obravnavali tudi pred- log razširitve mej zazidalnih okolišev za Celje in Velenje. Ker se v teh po- dročjih kažejo velike potrebe po grad- nji, so si bili člani sveta edini, da se zazidalni okoliši v teh predelih raz- širijo. Za Celje se bodo meje razširjale bolj proti središču mesta, razen tega

pa so predlagali še Šmarjeto kot nov zazidalni okoliš. V Velenju pa bodo verjetno gradili tudi med Pako in že- leznico — sicer pa bo dokončno odločil predhodno izdelani zazidalni načrt.

Na isti seji so člani sveta pregledali tudi predložene osnutke zazidalnih na- črtov za Sentjur, Prebold, Polzelo, Šmartno ob Paki in Paško vas. Ti za- zidalni načrti so bili načelno odobreni,

vendar pa bo jih treba nekoliko še iz- popolniti.

Nadalje je svet razpravljal o letoš- njem proračunu za urbanistična dela, ki pa bo znatno manjši od lanskega in bo zato treba z razpoložljivimi sredstvi varčno gospodariti. Govora je bilo tudi o nadaljnji izdelavi fotoposnetkov za Spodnjo Savinjsko dolino. Za Spodnjo kot za Gornjo Savinjsko dolino bodo v doglednem času izdelali mozaično karto.

Iz poročila o črnogradnjah, ki ga je podal inž. Bukanovsky, je bilo razvid- no, da je okraj že pripravil kartoteko vseh gradenj, da bodo imeli občinski inšpektorji na terenu točen pregled, kje in kako se gradi. Sicer pa ti in- špektorji v zadnjem času dovolj ostro nastopajo in je črnogradenj vedno manj. Po zaslugi gradbenih inšpektor-jev se je disciplina na vseh gradbiščih občutno dvignila.

Pri zazidalnih načrtih bo potrebno odslej strogo upoštevati tip stavbe, vi- šino, tlorisno velikost, način oblikova- nja fasade, višino in širino oken ter ograjo (povsod žive meje). Razen tega je tudi sklenjeno, da mora vse zazidal- ne načrte pred pričetkom gradnje odo- briti še posebna revizijska komisija.

NA TRETJEM MESTU NA SVETU

Z nabavo strojev se bo proizvodnja umetnega usnja v Konusu znatno povečala

Predstavniki usnjarskega kombinata KONUS v Slov. Konjicah se te dni mu- de v Italiji, kjer skupaj z zastopniki naših uvoznih podjetij razpravljajo o možnosti uvoza nekaterih strojev in naprav za ode- lek umetnega usnja. Ta oddelek je s proizvodnjo pričel šele pred nekaj leti kot edini tovrstni obrat v Jugoslaviji.

Spričo dovoljne surovinske baze, to je odpadkov usnja iz usnjarskih tovarn, ima vse možnosti za svoj nadaljnji razvoj. V kolikor bo uspelo v bližnjem času re- alizirati vse sedanje načrte za razširitev tega oddelka, ki je za našo skupnost vse- splošnega gospodarskega pomena, se bo letna proizvodnja lahko dvignila od se- danjih 300 na 1.300 ton, bruto dohodek pa za okoli eno milijardo din. Kombinatski KONUS bi se s tako proizvodnjo umet- nega usnja uvrstil na tretje mesto v svetovnem merilu. Ze samo to pove, kakšno korist bo imelo naše gospodar- stvo od uresničitve tega programa.

OBJAVA O OBESENJU FRANKOLOVSKI ŽRTEV IZGINILA

Na Frankolovem je okupator z obesenjem 100 talcev par mesecev pred koncem okupacije izvršil enega največjih zločinov nad našim narodom. Zveza borcev je skupaj z ostalimi organizacijami grobove talcev dostojno uredila. Na grobu je granitna skala s številom po- kopanih žrtev in datum. Poleg tega pa je na grobovih bila pre- tiskana objava takratnih nemških oblasti, s katerim je bilo objav- ljeno obešanje.

Številni naši in tuji izletniki so se ustavljali pred obema grobovo- ma, pri okoliških prebivalcih pa so se mnogi zanimali za podroben opis dogodkov na dan 12. februar- ja 1945. Med tistimi, ki so se ustav- ljali, so bili tudi Nemci in Avstrijci, ki se po glavni cesti vozijo k Jadranskemu morju na oddih. Brez dvoma so bili med njimi tudi taki, ki se sramujejo gnusnega dejanja svojega naroda. Med izlet- niki pa se najdejo še ljudje, ki jim ne gre v račun, da so na naši zem- lji Nemci počeli številne zločine, ki jih naši ljudje ne bodo pozabili. Oba grobova na Frankolovem ter pretiskana objava sta mimoslobo- ga opominjala, kdo je odgovoren za smrt 100 slovenskih ljudi.

Prav ta objava pa je verjetno napoti gotovim izletnikom iz naše sosednje države. Pred kratkim se je skupina avstrijskih izletnikov ustavila na večer pred grobovi in drugo jutro ni bilo pretiskane ob- jave na svojem mestu. Ljudje iz tamkajšnje bližine so jo zaman iskali v vsej okolici. Iz tega se da sklepati, da je ni odstranil drug kot izletniki naše sosednje države na severu, ki jim je bila najbrž napoti. Gotovo jim ni bilo v čast, da so to objavo videli tudi ino- zemci iz drugih držav.

Pri tem nam povem še to, da je že lansko leto neka skupina izlet- nikov iz Avstrije objavila na gro- bovih odnesla v svoj avtobus. Ko so to domačini opazili (bilo je po- dnevi), so takoj zahtevali, da jo vrnejo na svoje mesto. Seveda so to storili z izgovorom, da so jo hoteli v avtobusu le prečitati ti- stim, ki niso izstopili. Takemu iz- govoru pa je težko verjeti.

L. V.

Če posije sonce . . .

Ce le za kratek čas posije sonce in dež preneha rasti, se celjska mladež zbere na igriščih, ki so bila zanje zgrajena pred leti. V mestnem parku in na igrišču v Kajuhovi ulici nastane prava živ-zav. Ker so pretekla leta in vreme opravili svoje, bi bilo treba pregledati naprave, kajti gugalnica v parku ni več dovolj trdna . . .

Meje zazidalnih okolišev za Celje in Velenje bodo razširili

Na nedavni seji Sveta za urbanizem pri Okrajnem ljudskem odboru so čla- ni med drugim obravnavali tudi pred- log razširitve mej zazidalnih okolišev za Celje in Velenje. Ker se v teh po- dročjih kažejo velike potrebe po grad- nji, so si bili člani sveta edini, da se zazidalni okoliši v teh predelih raz- širijo. Za Celje se bodo meje razširjale bolj proti središču mesta, razen tega

pa so predlagali še Šmarjeto kot nov zazidalni okoliš. V Velenju pa bodo verjetno gradili tudi med Pako in že- leznico — sicer pa bo dokončno odločil predhodno izdelani zazidalni načrt.

Na isti seji so člani sveta pregledali tudi predložene osnutke zazidalnih na- črtov za Sentjur, Prebold, Polzelo, Šmartno ob Paki in Paško vas. Ti za- zidalni načrti so bili načelno odobreni,

vendar pa bo jih treba nekoliko še iz- popolniti.

Nadalje je svet razpravljal o letoš- njem proračunu za urbanistična dela, ki pa bo znatno manjši od lanskega in bo zato treba z razpoložljivimi sredstvi varčno gospodariti. Govora je bilo tudi o nadaljnji izdelavi fotoposnetkov za Spodnjo Savinjsko dolino. Za Spodnjo kot za Gornjo Savinjsko dolino bodo v doglednem času izdelali mozaično karto.

Iz poročila o črnogradnjah, ki ga je podal inž. Bukanovsky, je bilo razvid- no, da je okraj že pripravil kartoteko vseh gradenj, da bodo imeli občinski inšpektorji na terenu točen pregled, kje in kako se gradi. Sicer pa ti in- špektorji v zadnjem času dovolj ostro nastopajo in je črnogradenj vedno manj. Po zaslugi gradbenih inšpektor-jev se je disciplina na vseh gradbiščih občutno dvignila.

Pri zazidalnih načrtih bo potrebno odslej strogo upoštevati tip stavbe, vi- šino, tlorisno velikost, način oblikova- nja fasade, višino in širino oken ter ograjo (povsod žive meje). Razen tega je tudi sklenjeno, da mora vse zazidal- ne načrte pred pričetkom gradnje odo- briti še posebna revizijska komisija.

CELJE 1957

Celjska in okoliška podjetja bodo razstavljala stroje nojnovejše proizvode

Na razstavi industrije, obrti in trgovine, ki bo v dneh od 24. avgusta do 4. septembra v novem upravnem poslopiju Tovarne emajlirane posode v Celju, bo- do podjetja iz vsega okraja razstavljala vse tiste izdelke, ki so bili izdelani po osvoboditvi. Razstavni izdelki bodo zav- zemali vsa tri nadstropja velikega po- slopia. Istočasno bo tudi razstava šol- stva, zdravstva in ljudske tehnike v no- vem traktu Zdravstvenega doma v Gre- gorčičevi ulici, kmetovalci pa bodo ure- dili zanimivo razstavo na Kmetijskem posestvu Lava.

Celjska in okoliška podjetja se za raz- stavo že nekaj mesecev prav marljivo in skrbno pripravljajo. Razstavni odbor ima v teh dneh polne roke dela in videti je, da bodo sicer obsežni razstavni pro- stori mnogo premajhni za vse izdelke, ki bi jih podjetja rada razstavila. Na tej razstavi bomo videli mnoge zanimive novosti, ki jih v široki potrošnji še nismo zasledili.

Tovarna Aero bo poleg svojih stan- dardnih artiklov (karbon in indigo papir, pisalne trakove, vse vrste umetniških barv, lepila, črnila, matrice, barve za razmnoževanje itd.) razstavila kot zani- mivo in koristno novost lepilne trakove iz celofana. Ta univerzalni lepilni trak na raznobarnih lličnih stojalcih bo slu- žil v najrazličnejše namene in bodo po- trošniki, predvsem pa vse pisarne, trgo- vine in podjetja rade posegale po njem. Prednost tega lepilnega traka bo v tem, da bo lepil trdno in zanesljivo ne da bi ga bilo treba namočiti. Predvidoma bo- do novi lepilni trakovi že pred razstavo v prodaji na drobno.

Ista tovarna je pred kratkim začela izdelovati tudi alkvarelna pokrivajoče barve v lončkih, ki bodo predvsem dobro služile risarjem in arhitektom pri izde- lavih raznih osnutkov. Tudi te barvice

bomo na razstavi že lahko videli — in tudi kupili.

Posebna presenečenja nam pripravlja tudi Tovarna emajlirane posode. Na prostoru 60 kvadratnih metrov bo raz- stavila že znane proizvode, ki so jih osvojili po osvoboditvi. Poleg tega pa bo tudi TEP presenetila obiskovalce z naj- različnejšimi novimi proizvodi, ki smo jih doslej morda videli le v reklamnih katalogih tujih proizvajalcev. Tako so v zadnjem času osvojili nov tip pralnikov, lonce za kuhanje mleka (mleko ne pre- kipi), štrigoglate kopalne kadi z oblo- ženimi stenami, butan jeklenke, polirano aluminijasto posodo iz specialne ploče- vine, sterilizatorje za zasebna kmetij- stva, aluminijaste škafe za obriranje hmelja, golide nove oblike itd. Gospodi- nje pa bodo gotovo še posebej pozdrav- le dve izredno koristni novosti: sokovnjak, s pomočjo katerega bodo lahko izlužile ves sok iz zelenjave ali sadja ter lonce za kuhanje perila pa je tovarna v zadnjem času izpopolnila s posebnim vložkom, ki omogoča kroženje vode, da gospodinj- ni ne potrebuje mešati.

V reklamne svrhe bomo lahko special- ne izdelke na razstavi tudi poceni kupili.

Tekstilna tovarna v Kozjem? Slika preseneča in vendar je res. Sicer za začetek ropoče le nekaj tkalnih strojev, toda začetek je tu. Svoječas so na ta način začele tudi največje tovarne današnjih dni. Vsekakor je »vdor« industrije na Kozjansko dober znak za prihodnost tega zaostalega področja . . .

Celjsko gledališče na Sterijinem pozorju

Kaj pa šole za izšolane ljudi?

— (Vtisi očividca) —

Drugo Sterijino pozorje, festival jugoslovanske dramske umetnosti, je končan. Novi Sad se je zopet vrnil v staro, mirno življenje. Ulica pred gledališčem je zopet pusta, pa tudi gledališki klub, odkar je prejšnjo nedeljo novosadski ansambel odrinil na turnejo po Vojvodini in Srbiji.

V času od 9. do 25. maja je deset najboljših jugoslovanskih gledališč iz Beograda, Zagreba, Ljubljane, Skopja in Celja dalo 12 predstav jugoslovanske drame. Razen tega so se v popoldanskih urah prirejali pogovori z avtorji posameznih dram, na primer s Slavkom Kolarijem, pisateljem otvoritvene drame »Svoga tela gospodar«, z Mirkom Božičem, pisateljem drame »Ljuljačka u tužnoj vrbici«, z Djordjem Lebovičem, enim od avtorjev drame »Nebeski odred«; potem pogovori z gledališkimi umetniki in drugimi pisatelji. Zelo važna so bila tudi posvetovanja gledališčnikov iz cele države. Razstava gledališke povojne literature v veži gledališča je bila vse dneve zelo obiskana. Kot se vidi, je bil spored Pozorja zelo pester.

Na kraju festivala so razdelili nagrade in sicer:

a) za najboljšo sodobno domačo dramo — Lebovič in Obrenović za »Nebeski odred« (Himmelfahrtkommando);
b) za sodobno domačo dramatisacijo — ni bila podeljena;

c) za najboljšo predstavo v celoti — »Svoga tela gospodar« v izvedbi Zagrebškega dramskega kazališta in režiji dr. Branka Gavella;

d) za najboljšo režijo — Tomislav Tanhofer, režija Marinkovičeve »Glorije« v izvedbi Jugoslovanskega dramskega pozorišta iz Beograda;

e) za najboljšo inscenacijo — scenograf Niko Matul za Cankarjevega »Martina Kačurja« v izvedbi Mestnega gledališča iz Ljubljane;

f) za pet najboljših igralskih kreacij: Viktor Bek, član Zagrebškega dramskega kazališta, za vlogo očeta v Božičevi »Ljuljački u tužnoj vrbici«; Iva Zupančičeva, članica Mestnega gledališča v Ljubljani, za vlogo Tončke v »Martinu Kačurju«; Stane Potokar, član drame Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani, za vlogo Frančka v Potrčevih »Kreflih«; Branka Pleša, član Jugoslovanskega dramskega pozorišta iz Beograda, za vlogo Puceljskega v Matkovičevi drami »Na kraju puta«; Karlo Bulić, član Jugoslovanskega dramskega pozorišta v Beogradu, za vlogo škofa v »Gloriji«.

g) nagrado Tribune mladih je dobila Marija Kon, članica Zagrebškega dram-

skega kazališta, za interpretacijo Rože v drami »Svoga tela gospodar«.

b) nagrada redakcije novosadskega »Dnevnika« za epizodno vlogo je podeljena Janezu Albrehtu iz Mestnega gledališča v Ljubljani, za vlogo občinskega tajnika v »Kačurju«.

Od vsega tega bo nas Celjane najbolj zanimalo, kako se je »odrezalo« naše gledališče v tako močni konkurenci. Najprej smo lahko ponosni na to, da je bilo naše gledališče sploh sprejeto na II. Sterijino pozorje kot najboljšo med 24 provincialnih gledališč, pred gledališči veliko večjih mest kot je naše, tega smo lahko toliko bolj veseli, ker je kriterij ravno za manjša gledališča zelo strog. Še bolj pa smo lahko ponosni na dejstvo, da se je naš mladi ansambel s svojo igro kakor tudi s samim dramskim delom mladega Celjana Miloša Mikelna izkazal dostojnega sodelovanja na tako pomembni gledališki manifestaciji kot je Sterijino pozorje. Omeniti se mora, da je bila naša Angelca Hlebecetova za vlogo študentke Brede resna kandidatka za eno od petih nagrad za najboljšo vlogo. Sam tekst drame, ki obravnava sodobno temo, je ugajal občinstvu, ki je razumelo jezik, kakor tudi sami ocenjevalni komisiji, in zato ni slučaj, da je Georgi Kostov, predstavnik bolgarskih gledališč iz Sofije, povabil naše gledališče na gostovanje v Bolgarijo; ni slučaj, da so se predstavniki makedonskega kulturnega življenja živahno zanimali za to dramo in naš repertoar na splošno, in vse to iz iskrenega prepričanja, da naše Celjsko gledališče predstavlja resen ansambel. Za navadno kurtoazijo res ni bilo časa. Kaj naj porečem o drugih predstavah? Ljubljancem so tudi to pot bili najboljši. Lojze Potokar je briljiral v vlogi starega Krefla. Ljudje so se enoglasno izjavljali, da takšne igre zlepa niso videli. Inscenacija »Kačurja« jih je fascinirala. Drama »Svoga tela gospodar« je doživela nedvomen uspeh; tudi »Nebeski odred« Djordja Leboviča in Aleksandra Obrenovića, katero so igrali zelo dobro novosadski igralci. Kolikor mi je znano, pridejo Novosadčani naslednjo sezono gostovat v naše gledališče in tako se bo naše občinstvo lahko seznanilo s tem dobrim ansablom. Lahko rečem, da so sami igralci navdušeni, da pridejo v Celje, ker so naši igralci naredili zelo, zelo dober vtis. Božičevo delo »Ljuljačka na tužnoj vrbici«, tudi s sodobno tematiko, je v primerjavi z Mikelno dramo

»Petra Seme pozna poroka« doživela neuspeh, še bolj pa »Nevdijliva kapija« Ota Bihalji-Merina. Publika je razočarana odhajala z »Glorije« Jugoslovanskega dramskega pozorišta iz Beograda in Dobričaninovega »Zajedničkog stanja«. Pričakovala je hudožestveno igro elite naših dramskih umetnikov, videla je pa povprečno igro.

Po vsem tem vidimo, da so naši igralci dostojno zastopali gledališko kulturo našega mesta in s tem jim je zagotovljena udeležba na III. Sterijinem pozorju v prihodnjem letu, kar pomeni posebno čast za vsako naše gledališče.

O. T.

Kadar govorimo o šolah za odrasle, ki so pri nas v razvojni stopnji in imajo za sabo tudi že prve pomembne uspehe, imamo vedno v mislih tiste odrasle državljanke, ki iz različnih razlogov nimajo zadovoljive šolske izobrazbe, ljudi, ki jim je vojna onemogočila redno šolanje, take, ki jim socialne prilike niso dovoljevale obiskovanje rednih šol itd. Tudi sestav obiskovalcev šol za odrasle kaže tako stopnjo njihove predizobrazbe. To so ljudje z manj kot šest razredov osnovne šole, dalje taki, ki so osnovno šolo dokončali v okupatorskih šolskih zavodih v tujem jeziku, so pa tudi taki

med njimi, ki imajo celo samo dva do tri razrede osnovne šole za sabo.

Nadaljnja izobrazba je za take ljudi ne samo priporočljiva, temveč neobhodna. Zanje predstavlja šola za odrasle popravljanje krivice protijudskih režimov v preteklosti.

Toda če danes pogledamo, kakšno snov nudijo šole za odrasle svojim slušateljem, lahko ugotovimo, da bodo absolventi teh šol imeli v nekaterih stvareh več znanja kot mnogi izšolani državljani, katerih šolski izobrazbi ni kaj pripominjati. Vzemimo na primer pouk o sestavi naše družbene ureditve, nadalje pouk o naši gospodarski politiki itd. Pa tudi v ostalih predmetih se učna snov slušateljev v šolah za odrasle bistveno razlikuje od tiste, ki so jo poslušali današnji odrasli ljudje v predvojni šolah. Vzemimo na primer zgodovino. Bila je prilagojena kapitalističnim interesom. Ali politično zemljepisje? Končno in kar je najvažnejše, kdo je takrat govoril o zgodovini delavskega gibanja, kdo je poučeval socialistični razvoj in pojasnjeval socialistične odnose v svetu? Naposled se zgodovina našega osvobodilnega boja. Vsak odrasel človek je to zgodovinsko obdobje po svoje preživel, ga tudi po svoje doumel in si ustvaril čisto individualno sliko. Toda kje je rečeno, da je to dovolj? Danes ve mladina, ki redno obiskuje šole, veliko več o tem, kako se je osvobodilno gibanje razvijalo, kako je potekal boj skozi težke sovražne ofenzive.

Zaradi takega pomanjkljivega znanja pride včasih do precej škodljivih pojavov v našem družbenem življenju. Res je, da človek s primerno predizobrazbo teži, da sproti dojema dogajanja in izpopolnjuje svoje znanje. Vedno pa to tudi ni mogoče, vsaj pri večini ne. Taka dopolnilna izobrazba, zlasti če imamo za to strnjene in sistematično urejene snovi, zahteva ogromno časa, ki ga pa zaposleni ljudje običajno nimajo na pretek. Nagel družbenopolitični razvoj v povojnih letih spravlja včasih celo aktiviste v zadrego, čeprav je izpopolnjevanje v teh smereh njihova poglavitna naloga.

Ni se nam treba čuditi, če naletimo v uradu na človeka, ki ima nesocialistični odnos do strank, ko pa od njega zahtevamo samo strokovno izobrazbo. Niso redki primeri, ko nadpovprečno izobražen človek ne pozna naše državne ureditve in temeljev našega demokratičnega življenja. Nedavno sem bil priča, ko neki inženir v pogovoru z radovednim tujcem ni mogel razložiti, kakšne so funkcije predsednika ljudske skupščine in predsednika republike, medtem ko sem bil nekako v istem času presenečen, da je četrtižoletnik odlično razložil razliko med položajem Kotyja in Gye Moletta.

Toda pustimo zdaj primer akademsko izobraženega človeka. Le-ta je res sam kriv, če je zardel. Je tudi redek primer med svojimi vrstniki. Veliko važnejši je problem dodatne vzgoje ljudi s povprečno izobrazbo, ljudi, ki znajo poštევanko in osnovne računske operacije, ki brez oklevanja pokažejo na zemljevidu vsa glavna mesta republik, ki jim osnovne slovnične niso tuje itd. Tudi oni si želijo, da bi vedeli nekaj več, predvsem pa da bi bili bolj seznanjeni z dogodki zadnjih dveh desetletij, ker čutijo, da je to znanje v današnjem družbenem redu nujno potrebno. To potrebo ne čutijo samo v službenem razmerju, čutijo jo tudi, ko zasledujejo naše politično življenje, ko pomagajo vzgajati svoje otroke in so čisto v zadregi spričo njihovih vprašanj.

Trditev, da je dopolnilno šolanje za izšolane ljudi potrebno, je utemeljena. Zda je treba samo razmisliti, kako to storiti. Morda bi šolo za odrasle kazalo razširiti na več stopenj, ali pa v okviru te šole prirediti predavanja za take slušatelje. Ta predavanja bi morala biti sistematična. Šole bi za izredne slušatelje izdelale letne načrte in jih objavile. Človek, ki čuti, da posameznih snovi ne pozna dovolj, bi lahko vnaprej izbral ustrezna predavanja. Nekdo bo poslušal zgodovino NOB, drugi zgodovino delavskega gibanja, nekateri bodo želeli razjasniti pojme o naši državni ureditvi, tretji se bodo bolj spoznali z našimi gospodarskopolitičnimi problemi.

Tudi doslej so bile možnosti dopolnilne izobrazbe, toda ne za vse. Ponekod so v ustanovah in podjetjih prirejali razne tečaje. Na okraju so nedavno imeli pogovorne izpite o upravnem postopku. Toda to je samo ponekod. Predavanja so po navadi organizirana na hitro in preden zainteresirani zvedo zanje, so že zamudili. Vedno tudi časa ni zato. Nekdo bi predavanje rad slišal, toda, kot našla, ravno takrat nima časa. Če pa bi bila taka predavanja vnaprej določena za vse leto, bi si zainteresirani znali priiskati prosti čas. Morda bi prigrisale k poslušanju takih predavanj upoštevali tudi v podjetjih in ustanovah ter slušatelja za tisti čas razbremenili nekaterih dolžnosti.

Sicer pa ni važno, kdo izpopolni to vrzel. Lahko tudi Ljudska univerza. Le ta bi se s svojimi predavanji in načinom dela lahko približala resnični univerzi, vsaj po tem, da bi bilo njeno delo sistematično, načrtovano, ne pa, kot se dostokrat zgodi, odvisno popolnoma od slušateljev in stihije.

c. k.

Preteklo nedeljo dopoldne se je pred glasbenim pavilijonom v mestnem parku zbralo veliko število meščanov, ki so prišli poslušati pesem mladih pevcev celjskega učiteljskega pod vodstvom prof. Ferlina. Vstopnino, ki so jo ob tej priliki pobrali od obiskovalcev parka, bodo porabili za zaključno ekskurzijo maturantov učiteljskega pod našo domovino.

Celjski pevci na mednarodnem festivalu v Angliji

Moški pevski zbor, ki ga vodi profesor Egon Kunej, je dobil nedavno povabilo, da bo sodeloval na mednarodnem glasbenem festivalu v mestu Langvillend, v Severni Angliji. Na festivalu bo iz vsake države sodeloval samo po en pevski zbor. Menda je sloves Kunejevih pevcev segel že tako daleč, da je letošnji Beograd določil malo slovensko mestece Celje, ki bo zastopalo Jugoslavijo na festivalu v Angliji.

Celjski pevci bodo peli narodne pesmi, po vsej verjetnosti pa bodo sne-

malj tudi v londonskem radiu. Nazaj grede se kanijo ustaviti pri naših izseljencih v Zahodni Nemčiji, kjer bodo priredili koncert narodnih in umetnih pesmi.

Na tem vsakoletnem pevskem festivalu v Angliji nastopa navadno po 200 pevskih zborov iz vseh držav, poslušalcev pa je preko 150.000. Izбира za prvenstvo je torej zelo težka, zato bomo Celjani ponosni, če si bodo naši pevci osvojili vsaj eno zadnjih mest.

Razstavi pionirskih odredov na celjskih gimnazijah

Kajuhov pionirski odred na I. gimnaziji v Celju je v dveh učilnicah razstavil izdelke iz pouka o ročnem delu ali politehnični vzgoji. Tu nastopajo prirodoslovni, kemijski, fotografski, mizarjski, literarni, risarski in drugi krožki. Zbirke prepariranih živali, rastlin, lesa in plodov mladih prirodoslovcov kažejo veliko vneto za proučevanje narave in prirodoslovnih znanosti.

Krožek mladih kemikov se še v prostem času pogloblja v skrivnostni kemije, se pridno vadi in izdeluje pripravke za kemične poskuse. Fotografski krožek razstavlja in nazorno prikazuje ves

potek fotografiranja. Mizarji se urijo v izdelovanju praktičnih predmetov za domače gospodinjstvo. Literarni krožek razkazuje ciklostirane revije z deli pesništva in proze. Razstavni oddelek ženskih ročnih del v različnih tehnikah in praktični uporabnosti izdelkov kaže na estetsko vzgojo, krepko voljo, vztrajnost in pravo vrednotenje ročnega dela. Posebno pozornost vzbuja nad 100 portretov, ki jih je izdelala odlična risarka Vižintin Anica iz III. a razreda. Bogata je tudi razstava risarskih in slikarskih izdelkov.

Koncert ženskega zbora DPD „Svoboda“

Koncerti ženskih zborov so v Celju redek pojav. Ta zbor, ki ga poznamo iz mnogih priložnostnih nastopov, pa je priredil v soboto, 1. junija zvečer v Narodnem domu samostojni letni kon-

cert. 28 pevk, večina delavk iz TEP je pod vodstvom tov. Toneta Teržana izvajalo trodelni program umetnih, narodnih in rodoljubnih pesmi.

Zbor se od nastopa do nastopa kvalitetno dviga. Intoniranost je popolnoma čista, zvočno pa še nedogledna. Izredno lepi so 2. alt, dočim so 2. soprani rezki, zato izstopajo. Sam program je bil skrbno pripravljeno, toda ne preveč posrečeno izbran. V javnosti še nismo odpravili predsodkov o ženskih zboreh, zato bi morali biti programi bolj pestri in živahni, da bi bili privlačnejši. Sicer pa bo sama kvaliteta poskrbela za afirmacijo.

Zborovodja je v težkih pogojih opravil ogromno delo, za katero mu moramo biti hvaležni. Tako njemu, kot pevkam želimo, da bi jim bil ta uspešni nastop vzpodbuda za nadaljnje delo.

Zaključena „Prešernova“ akademija

Posamičnim proslavam društvene desetletnice, ki so jih v mesecu maju prirejali posamezni odseki PD »France Prešeren« (mladinski pevski zbor, mešani pevski zbor, likovniki, harmonikarji, tamburaši in godba na pihala) bo sledila v soboto ob 20. uri v Narodnem domu še zaključna prireditev. Na njej bodo sodelovali vsi društveni odseki in bo akademija dejansko revija kulturno-prosvetne zmogljivosti in obsega enega naših najdelavnejših in najsposobnejših delavskih prosvetnih društev. Dejstvo, da je nad akademijo prevzel pokroviteljstvo okrajni svet Svobode in prosvetni društvo, podčrtuje ne le pomen jubilejne ljudskoprosvetne prireditve, temveč tudi pomen in vlogo, ki jo PD

»France Prešeren« ima v našem mestu že vsa leta po osvoboditvi.

Spored slavnostne akademije je naslednji:

Uvodni besedi in pozdravom delegacij iz Slovenije in drugih krajev države bo sledil nastop godbe na pihala (2 skladbi), temu nastop mladinskega zbora (3 pesmi), nastop harmonikarskega zbora (2 skladbi), potem nastop mešanega pevškega zbora (3 pesmi) in končno nastop tamburaškega orkestra, ki bo z dvema skladbama zaključil spored.

Zanimanje in topel sprejem, ki so ga doživele posamične društvene prireditve, kažejo, da bo tudi zaključna prireditev potekala pred polno dvorano. Agilno prosvetno društvo to tudi zasluži.

CELJSKI TEDNIK
V VSAKO HIŠO!

ŽIVLJENJE NA NAŠI VASI

Mnogo dela imajo in pridni so

»Dober dan, kako se kaj imate?«
Tako sem odgovoril kmetijske delavce iz vinogradniškega posestva iz Virštanja. Pogledali so me in skoraj v zboru odzdravili. Popoldanski počitek pri kozarcu jabolčnika in kosu kruha. Zelo živahni so bili in moj prihod jih ni prav nič zmotil. Vsedel sem se mednje in poslušal njihov pogovor. Živahni so, kljub težkemu delu in vsem neprilikam, ki jih iz dneva v dan tarejo.
»Kako je kaj s pozebo?«
»Ni bilo sile. Tiste dni smo bili vse noči pokonci in kurili ognje, tako da smo obvarovali skoraj 80% vsega nasada. Nevarnost še zmerom preti, sicer pa upamo, da bomo tudi to odstranili.«
»Koliko delate na dan?«
»Deset ur. Od sedme ure jutraj pa do poznega popoldneva.«
»In kakšna je plača?«
»Povprečje je okoli šest do sedem tisoč dinarjev. To ni kdo ve kaj. Vendar gre nekako. Tukaj so naše koče, tovarni pa v bližini ni in skoraj vsi smo poročeni. Jemljemo pač življenje takšno, kakršno je.«
»Kako velika je obdelovalna površina in koliko vas je za to delo?«
»Osem nas je. Obdelovalne površine pa je okoli 45 hektarov. Ni veliko. Idealno bi bilo, če bi imeli vse posestvo strnjeno, tako so pa nekatere parcele oddaljene tudi po eno uro hoda in zaradi tega izgubimo mnogo časa.«
»Z živinorejo se ne bavite?«
»Prav poseben ne, vendar imamo v hlevu devet krav, ki dajejo vsaka okoli tritisoč litrov mleka. Za nje skrbi hlevar.«
Počitka je bilo konec. Popili so še vsak kozarec jabolčnika in odšli pred hišo. Delovodja tov. Jug jim je razporedil delo in že so hoteli oditi, ko sem jih poprosil, naj za trenutek počakajo zaradi posnetka. Odšli so. Njihov korak je bil videti utrujen. Nenadoma pa je delovodja pristavil:

»Mnogo dela imajo in pridni so. Brez Sarlaha, Drobnjaka in Simonoviča bi le s težavo obdelali to, kar imamo.«

Tudi v Virštanju, izrazitem vinorodnem kraju, imajo vremensko hišico, ki je bila v preteklih tednih predmet največje pozornosti, kajti od napovedi instrumentov je bilo marsikdaj odvisno, če bodo ljudje pravočasno preprečili škodo, ki jo je obetal vdor mrzlega vremena v majskih dne...

Ponudil mi je še kozarec dobrega, če ne najboljšega virštanskega vina, potem sva se poslovila. Razrita cesta me je spomnila na pripovedovanje tov. Juga,

ki je povedal, da so cesto do posestva zgradili sami že pred dvema letoma in da bi bil že čas, da bi se zanjo pobrigala občinska cestna uprava.

Aktiv mladih zadružnikov v Lesičnem je delaven

Aktiv mladih zadružnikov pri KZ Lesično je pred kratkim zaključil s prav dobrim uspehom kmetijsko nadaljevalno šolo. Teoretično znanje, ki so si ga pridobili v šoli, sedaj izpopolnjujejo tudi pri praktičnem delu. Na njivi, katero jim je brezplačno odstopil tov. Bosio, bodo napravili gnojilni poskus pri nasadu krompirja. Razen tega so pogozdili 2 ha goličav z raznimi iglavci.

Da bi si pridobili čim več praktičnega znanja in izkušenj, so napravili tudi nekaj ekskurzij. Pred kratkim so obiskali kmetijsko posestvo v Virštanju, Medlogu pri Celju in Žovneku. S pomočjo prosvet-

nih delavcev v Lesičnem pa nameravajo za krajevni praznik uprizoriti tudi igro na prostem.

Ta aktiv naj bi služil za vzgled tistim mladim na vasi, ki še stojijo ob strani pri razvoju kmetijstva.

CELJANI SE ŽE PRIPRAVLJAJO NA SVOJ PRAZNIK

Vzporedno s pripravami za proslavo Dneva borca uspešno potekajo priprave za Praznik mesta Celje — 20. julija, ki bo obenem združen s proslavo 22. julija — Dneva vstaje. Kot najpomembnejši dogodek teh praznovanj bo odkritje veličastnega spomenika padlim borcem na Slandrovem trgu, ki bo 20. julija ob pol desetih dopoldne.

Na večer pred Dnevom vstaje — 21. julija — bodo ob 19. uri po mestnih ulicah štafetni teki ekip raznih kolektivov, ki bodo tekmovali za pokal ZB, ob 20.30 pa bo v Mestnem parku kulturna prireditev. Za Dan vstaje, 22. julija ni predvidenih nikakih prireditev, pač pa bodo organizirani obiski in izleti v partizanske kraje.

ČE STE POZABILI, NAJ VAS SPOMNIMO!

Če še niste poravnali naročnine za letošnje leto, storite to takoj. Nakažite dolžni znesek po položnici, ki jo kupite lahko na vsaki pošti, na naš tekoči račun številka 620-606-1-T-266 pri Mestni hranilnici.

Zaostankarjem bomo morali list ustaviti!

Uprava Celjskega tednika

ŽENA IN DOM

Tudi v počitnicah bomo zaposlili otroke

Razumni starši bodo gotovo skrbeli, da njihov otrok tudi v počitnicah ne bo pohajkoval brez dela. Seveda je šolsko delo med letom zahtevalo dosti duševnega napora, zato je povsem razumljivo, da si bo otrok prvi mesec pošteno odpočil. Zato v juniju mesecu tudi kmečki starši ne bodo smeli po strani gledati svojega otroka, če se bo ure in ure zadrževal pri vodi ali pa v veseli igri svojih sovrstnikov. Pozneje pa bo otroku že samemu postalo dolg čas v brezdelju in bo že gledal, kje bi se lahko »uveljavil«. Posebno dečki se bodo radi sukali okrog živine — in če jih boste znali pravilno vzpodbujati, bodo kaj radi prišli za najrazličnejša poljska dela.

Zelo umestno je, da takega mladega delavca večkrat vpričo ljudi pohvalimo, saj hvala na pravem mestu pri mnogih otrokih več zaleže kot če bi ga plačali z denarjem. Uspehi in hvala pa mladega človeka često zapeljejo predaleč, da začne pretiravati in se fizično preveč izčrpa. V jeseni bo tak otrok stopil pretrujen v novo šolsko leto. Zato morajo starši sami vedeti, koliko njihov otrok lahko zmore. Poznam primere, ko je četrtošolec na veliki kmetiji vso košnjo spremljal kosce in tudi z njimi držal »štih«. Ko je košnja minila, so mu naprtli vsakodnevno vožnjo lesa na postajo, ko je zapregel rano jutraj, pomagal pri nakladanju in razkladanju in se vračal navadno šele pozno popoldne. Temu dečku počitnice pač niso pomenile »počitnic«, saj je v dobrih dveh mesecih shujšal kar za 4 kg.

Tudi invalide je treba zaposliti

Pri Biroju za posredovanje dela Celje je lani bil ustanovljen referat za zaposlovanje invalidnih in za delo manj sposobnih oseb. Glavna naloga tega na novo ustanovljenega referata je, da išče prosta delovna mesta in da zaposluje invalide osebe na takih delovnih mestih, ki najbolj odgovarjajo njihovu fizičnemu in zdravstvenemu stanju. Referat za zaposlovanje invalidnih oseb si je na podlagi »Evidenčnih listov« ustvaril evidenco vseh invalidnih oseb, ki so prijavljeni kot začasno nezaposleni na območju celjskega okraja.

Pri zaposlovanju invalidnih in za delo manj sposobnih oseb pa naletijo organi službe za posredovanje dela pogosto na težkoče. Te so predvsem v tem, da gospodarska podjetja in ustanove še nimajo pravilnega razumevanja, da je tudi invalide potrebno zaposliti in jih vključiti v delovno skupnost ter tako postanejo enakovredni člani družbe.

V praksi je bilo že večkrat potrjeno, da, če se invalid zaposli na pravem delovnem mestu, dosega ali pa celo presega delovno storilnost. Zato je nujno potrebno, da v podjetjih najdejo invalidom ustreza in odgovarjajoča delovna mesta. Pri tej akciji naj bi sodelovale tudi sindikalne in druge množične organizacije.

V nekaterih podjetjih v Celju so že pristopili k reševanju problema zaposlitve invalidnih in za delo manj sposobnih oseb. To velja predvsem za tiste invalide, ki so zaradi nezgode ali poškodb pri delu postali za delo manj sposobni.

Večjih uspehov za zaposlitev invalidnih oseb je pričakovati po končani analitični oceni delovnih mest. Ta ocena bo nedvomno pokazala, kakšna ose-

ba lahko zasede določeno delovno mesto. Hkrati pa bo tudi odkrila osebo, ki je primerna za opravljanje dela na določenem delovnem mestu.

S. J.

SKRB ZA OTROKE PADLIH BORCEV V MOZIRSKI OBČINI

Na področju mozirske občine je še vedno 227 otrok padlih borcev in žrtev fašističnega terorja; od teh je 174 otrok še šoloobveznih. Stalno mesečno podporo občinskega odbora dobiva 107 otrok in sicer povprečno 2.500 din mesečno na otroka, kar je za 500 din več kot lani. Občina je letos v proračunu zagotovila 400 tisoč din več kot lani, saj znaša znesek za podpore otrokom padlih borcev 3 milijone d'n.

Letos bo šlo na letovanje 36 otrok padlih borcev v obmorske in višinske kraje. Razen tega bosta dve skupini teh otrok obiskali znane partizanske kraje. Ena skupina bo obiskala Kozjansko in Pohorje ter se utaborila za 10 dni v Smartnem pri Slovenj Gradcu, druga pa bo odšla preko Menine, Raduhe, Mozirskih planin in Smrekovca ter taborila tudi v Smartnem pri Slovenj Gradcu. Skupini, ki bosta šteli 30 otrok, bosta na pohodu 11 dni.

RAZŠIRJAJTE

Odkritje spomenika in prekop padlih borcev v šmarski občini

Pred dnevi so na Vinskem vrhu pri Šmarju slovesno odkrili spomenik padlim borcem. Ob tej priliki so prenesli posmrtno ostanke padlega partizanskega oficirja Jenčiča v skupno grobnico na Vinskem vrhu. Svečanosti so se udeležili številni ljudje, odborniki občine in ostalih množičnih organizacij, taborniki, šolska mladina, mladinci predvojaške vzgoje itd.

V skupnem grobišču, kjer počiva 10 padlih borcev, leže sedaj posmrtni ostanki oficirja Staneta Jenčiča, ki je padel 1944, leta v bojih z Nemci v vasi Rakovec.

Med žalno svečanstvom je govoril predsednik šmarske občine, tov. Avgust Anderluh, odkril spomenik in ga predal v varstvo vaščanom Vinskega vrha.

PODJETJA - MIZARJI!

Vse vrste
parketa,
hrastovega in bukovega,

lesonit in vezane plošče

Vam takoj dobavi pod izredno ugodnimi pogoji

SLOVENIJALES,

podjetje za izvoz lesa in lesnih izdelkov

direktno iz svojega skladišča v

CELJU, Zidanškova ulica št. 15,

bivše »Pohištvo Celje«, tel. 26-34.

»SLOVENIJALES« Celje — Zidanškova ul. 15. telefon 26-34

DOSTAVLJA VSEM STRANKAM, KUPLENO POHIŠTVO

BREZPLAČNO NA DOM do 25 km v okolico Celja.

Cene konkurenčne!

Postrežba solidna!

iz Celja in zaledja

Od 8. do 18. junija bo v Celju

II. republiško tekmovanje jadrlnih letal

To bo ena največjih prireditev Letalske zveze Slovenije v letošnji sezoni. Tekmovanja se bodo udeležili tekmovalci iz vseh večjih aeroklubov Slovenije. Doslej so se prijavili Aeroklub Ljubljana s štirimi tekmovalci, Ptuj z enim, Maribor z dvema, Lesce pri Bledu z enim, domači Aeroklub Celje pa bodo zastopali Vlado Velej, Mile Tovornik in Franc Mirnik. Tekmovali bodo samo z visokosposobnimi jadrlnimi letali. Tekmovalci, med katerimi so se trije udeležili v prejšnjih letih tudi že državnega prvenstva, in pogoji tekmovanja zagotavljajo, da bo prireditev zanimiva in — če bo še vreme ugodno — tudi zelo uspešna.

Tekmovali bodo lahko piloti, ki že imajo jadrlni izpit »Srebrni C«. Razpisane discipline terjajo velike jadrlnske sposobnosti. Vsi tekmovalci bodo morali preleteti razdaljo z določenim ciljem, pri tem bodo ocenili tudi hitrost preleta, pomerili se bodo tudi z letom nad določenim ciljem in nazaj na letališče, brzinskih trikotih na 50, 100 in morda celo 300 km ter v svobodnem preletu, pri katerem si izbere cilj letalec sam.

Preko 7000 prostovoljnih delovnih ur na ljudskem kopališču

Delo na gradbišču ljudskega kopališča v zadnjih tednih zelo lepo napreduje, prostovoljci se javljajo v vedno večjem številu, disciplina na delovišču pa je naravnost odlična.

Zasipnega materiala je bilo do danes navoženega že preko 2500 m³ — in to izključno s prostovoljci. Posebno uspešno je bilo delo preteklo nedeljo, ko je Uprava za ceste LRS (in OLO) dala na razpolago 3 kamione, od tega 2 kiperja. Tudi Beton je začel s svojimi novimi kiperji. Samo v soboto in nedeljo je bilo prevoženega 256 m³ gramoza. Če bodo poleg rednih, vsakodnevnih akcij sobotne in nedeljske akcije tudi v bodoče tako uspešne, nima gradbeni odbor nikakega strahu, da ne bi kopališče že v letošnjem poletju služilo svojemu namenu.

Ker pa bo moderno ljudsko kopališče last nas vseh, bi bilo prav, da bi vsa tista trgovska podjetja in delovni kolektivi, ki doslej gradnje še niso kakorkoli finančno podprli, dali v bodoče na razpolago večje število prostovoljcev, ker bo dela vedno več. Kanalizacija bo morala biti speljana od Trubarjeve ceste čez celotno gradbišče, vse do prvega zaselka ob desni strani Ljubljanske ceste. Samo za to delo bo potrebno najmanj 2000 prostovoljnih delovnih ur. Delo za kanalizacijo se bo pričelo že v prvi polovici meseca junija.

PIONIRSKI ODRED ANICE ČERNEJEVE NA II. GIMNAZIJI

Je prav tako priredil zanimivo razstavo mnogih izdelkov. Tudi tu nastopajo različni krožki, ki kar tekmujejo med seboj. Najvidnejši so zopet prirodoslovci, modelarji in maketarji, mladi književci, geografi in literarni ustvarjalci. Starši in drugi obiskovalci razstave se čudijo lepo izdelanim modelom motornih in jadrlnih letal in ladij, mnogim praktičnim ponazorilom iz mehanike in elektrike, reliefom Pohorja, Logarske doline, Zid. mosta in Celja z okolico. Herbariji, akvariji in zbirka semen s plodovi so nadaljnja posebnost razstave, ki kaže, koliko truda, prizadevanja in smisla za ročno delo je v naši mladini. V posebni sobi razstavljajo pionirke svoja ženska ročna dela v bogati izbiri vsega, kar prihaja iz pridnih rok za vsakdanjo rabo človeku in dobri gospodinjli.

Obe razstavi kažeta na veliko spremembo pri vzgoji mladine, ki se že sedaj pripravlja in usposablja za ustvarjalca boljših pogojev gospodarskega in kulturnega življenja v socialistični družbi.

Gibanje prebivalstva

Poročilo o gibanju prebivalstva v mestu Celju V času od 25. maja do 1. junija 1957 je bilo rojenih: 34 dečkov in 30 deklic.

Poročili so se: Borislav Marković, pom. mehanik iz Celja in Ivana Venturini, bolnišnica strežnica iz Celja. Jožef Lubej, bančni uslužbenec iz Celja in Evana Wesely, bančna uslužbenka iz Gotovelj. Josip Mahnič, upokojenec in Gizela Kapla, babica, oba iz Celja. Ivan Solinc, sofer iz Zarecta in Ana Grajzl, polj. delavka iz Ljubčane. Daniel Vrbovšek, ključavničar in Franciška Kuder, trg. pomočnica, oba iz Celja. Milan Kragolnik, zlatarski pomočnik iz Celja in Olga Petini, knjižgovodkinja iz Kozjega. Peter-Danijel Cremonžnik, ključavničarski pomočnik in Franciška Oevirk, šiviljska pomočnica, oba iz Celja. Jožef Senegacnik, tesar iz Prekorja in Katarina-Irena Gorenšek, trg. pomočnica iz Skofje vasi. Franc Počivavšek, poljski delavec iz Prelaskega in Marija Sajko, bolnišnica strežnica iz Celja.

Umrli so: Anton Kriznik, otrok iz Zegra, star 2 dni. Primož Kadičnik, upokojenec iz Vojnika, star 72 let. Danica Korosec, otrok iz Velenja, star 3 leta. Franc Nuncič, soc. podpiranec iz Čate vasi, star 48 let. Ivan Dimc, zidar iz Celja, star 50 let. Jože Stravs, žagar iz Vrbja, star 37 let. Marija Kosar, oseba upokojenka iz Saleka, stara 75 let.

Prebivalcem celjske občine

Letos bodo v Celju velike gospodarske in kulturne prireditve, odkrit pa bo tudi prelep spomenik zmage na Šlan-drovem trgu.

Te prireditve naj nas ne dohitijo ne-pripravljene. Celje jih mora sprejeti čisto, lepo in urejeno. In ne samo Celje mesto, vsi kraji in naselja naše občine morajo biti čisti, lepi in urejeni.

Pozivamo podjetja, urade, ustanove, hišne svete, predvsem pa prebivalce, da v mesecu juniju odstranijo razno navla-ko, popravijo zgradbe in plotove, ure-dijo nasade in vrtove, zasadijo cvetje in sploh poskrbe za čim lepši izgled.

Ne gre za velike izdatke, gre predvsem za dobro voljo in razumevanje pri ureditvi in olepšanju mesta, krajev in naselij naše občine.

Vabimo vse družbene organizacije, da podprejo to akcijo, ker bo uspešna le ob skupnem sodelovanju.

Posebne komisije bodo izdajale potre-bna priporočila, nasvete in predloge za ureditev posameznih predelov. Pro-simo, da predloge komisij upoštevate!

Celje mora biti letos najlepše ureje-no slovensko mesto, vsi kraji in naselja v občini pa vzor ostalim krajem in na-seljem!

Uredimo in olepšajmo mesto Celje ter kraje in naselja v naši občini!

Predsednik
Olepeševalnega in turističnega društva:
Jenko Rado, I. r.

Predsednik
Občinskega ljudskega odbora:
Svetek Andrej, I. r.

Kje bomo pokopavali umrle?

Na seji sveta za gradnje in komunalne zadeve so člani te dni obširno razpravljali o problematiki pokopališč v naši občini. Za Celje predstavlja pokop mrličev na Mestnem pokopališču v Čretu pereč problem, ker je teren neprimeren in se pokopu na današnjem odprtem vzhodnem terenu že dalj časa upirata sa-nitarna inšpekcija in notranja uprava. S tem v zvezi je bilo na pristojnih mestih že obravnavano vprašanje, ali naj se ukine Mestno pokopališče in začnemo pokopavati na bolniškem (okoljskem) pokopališču, ali pa bi zunaj Celja, v Dobravi, odprli povsem novo pokopališče.

Strokovnjaki so bili mnenja, da bi bilo novo pokopališče v Dobravi nemara še preuranjeno (saj bi ureditev novega po-kopališča stala dobrih 50 milijonov din) vsekakor pa predvideva bodoči razvoj mesta Celja osrednje novo pokopališče v tem predelu. Teren na Bolniškem po-kopališču je prav tako neprimeren kot na Mestnem, dal pa bi se teren tu kot tam primerno urediti. Toda ureditev Okoljskega pokopališča bi predstavljala za Celje le zasilno rešitev, poleg tega pa imamo s tem pokopališčem druge na-mene (spominski park).

Člani sveta so se zedinili, da bi b'lo še najprimernejše, če ostanemo pri Mest-nem pokopališču in odpremo za bodoče pokope severno zapadni del. Posebna ko-misija, ki je te dni pregledala teren, je bila tudi mnenja, da bi ta predel, kjer je peskovita glina, najbolj odgovarjal za pokop mrličev. Seveda pa bi najprej uredili današnji vzhodni teren, da bi se pokopi lahko nadaljevali na že odprtem prostoru. Posebna komisija bo pred ureditvijo še enkrat pregledala svet in po-čakala še mnenja geologa.

Člani sveta so na tej seji nadalje ob-ravnavali tudi vprašanje razširitve po-kopališča v Šmartnem v Rožni dolini ter v Kompolah. V Šmartnem bi z ureje-valnimi deli za pokopališče začeli že letos, prihodnje leto pa bi gradili mrtvaš-nico. Za Kompole pa je tudi nadvse nuj-na razširitev pokopališča, saj imajo na

KRONIKA NESREČ

VSE ZA VARNOST PROMETA

Pisali smo že o prometnih nezgodah, ki jih povzročajo vozniki manjših motor-nih koles, katere lahko upravljajo brez izpita. Tedaj smo tudi nakazali povzro-čeno škodo. Znano je kako ti vozniki kršijo prometne predpise in ogrožajo sebe, druge koristnike cest ter povzro-čajo visoko materialno škodo.

Zaradi tega je avtomoto društvo »Šlander« Celje sklenilo uvesti v ko-rist varnosti prometa periodične semi-narje iz prometne problematike. Ob takih prilikah bo strokovnjak avto-mehanične stroke dajal nasvete o čuvanju in vzdrževanju teh vozil.

Seminarji bodo brezplačno v prostori društva na Miklošičevi ulici od 12. 6. 57 od 18. ure dalje.

Avtomoto društvo tudi prireja skupni izlet na dirke v Opatijo, dne 15. in 16. tega meseca. Prijave sprejema tov. Do-linar v Miklošičevi ulici. Skupinski od-hod za avtomobile in motoriste bo 15. 6. ob 4. uri zjutraj iz Miklošičeve ulice.

DVE ŽRTVI PROMETNE NESREČE

Pred dnevi se je na cesti I. reda Celje-Ljubljana v Sempetru dogodila težka prometna nezgoda. Kolesarka Majda Orešnik, stara 20 let, tr-govska pomočnica pri KZ Sempeter se

SMRTNA NESREČA NA PONIKVI

Progovni delavec Ferdo Krajnc je Boletine pri Ponikvi pri Grobelnem je pomagal pri delu na polju. Po končanem delu je zajahal konja, ki pa ga je vr-gel s sebe. Konj je stopil s kopitom

Podsreda — prijazen kraj v jugovzhodnem delu našega okraja.

Šaleška dolina v gasilskem tednu

V rudarsko-industrijski Šaleški do-lini so gasilska društva Občinske gasil-ske zveze Šostanj v gasilskem tednu od 19. do 26. maja pripravile pester pro-gram. Namen tega programa je bil, da bi povečali varnost pred požari, zato je bil zelo obsežen ter je v pravi luči

prikazal prizadevnost gasilcev v Šaleški dolini.

V programu preventivne službe, ki je zajel tudi pregledovanje raznih objek-tov, so gasilci opazili razne pomanjklji-vosti, ki jih bo treba odpraviti, da bi tako odklonili možnost za povzročanje požarov. Gasilci so opozorili ob tej pri-liki lastnike nekaterih dimovodov, elek-trične napeljave, kurišč, podstrešij in skladišč, da nepravilnosti takoj odpra-vijo in tako zavarujejo imetje pred po-žarom. Razen tega bo občinski ljudski odbor izdal potrebne ukrepe za odpravo teh nepravilnosti.

Gasilci Šaleške doline so pričeli po-žarno-varnostni teden z vzidanjem te-meljnega kamna za sodoben gasilski dom, ki je društvu nujno potreben, še prav posebno zato, ker se ob zahodnem delu Saleka gradi novo mesto za rudarje velenjskega rudnika. Slavnost je otvoril predsednik Okrajne gasilske zveze Celje tov. Drago Komerički. Ob tej priliki so imeli pozdravne govore predstavniki občine, velenjskega rudnika, šostanske termoelektrarne, obč. neke gasilske zveze in domačega društva.

V gasilskem domu so gasilci Tovarne usnja v Šostanju ob sodelovanju celot-nega kolektiva izvedli taktično vajo v tovarni na najbolj kritičnih in požarno nevarnih objektih. Ob tej priliki je temu društvu bilo podeljeno priznanje Gasil-ske zveze Slovenije I. stopnje za njihovo požrtvovalno in nesebično delo ter skrb za očuvanje dobrin pred požari in po-plavami. To priznanje je društvo dobilo za njihovo 40-letno uspešno delo in predvsem za izredno zalaganje pri po-plavi pred leti, ko so bile v nevarnosti zaradi nje naprave v podjetju.

Gasilski teden so zaključili s priredit-vijo gasilskega društva v Bevčah.

V. M.

MLADI MARIBORSKI HARMONIKARJI V ROGAŠKI SLATINI

Prejšnjo nedeljo so mladi harmoni-karji iz Maribora obiskali Rogaško Sla-tino. Ta harmonikarski zbor je že znan po svojih turnejah po Sloveniji in drugih republikah. Program, ki so ga izved-li je bil pester in prijeten. Posamezne

točke iz programa so bile užitek za po-slušalca. Lepo je bilo videti osemde-set nastopajočih harmonikarjev, ki so s svo-jimi mladimi prsti izvajali skoraj mojs-trske zvoke.

Isti dan so nadaljevali pot v Rogatec V načrtu imajo turnejo ob Jadranu in druge obiske po ostalih republikah. Mla-dim moštom želimo na tej poti obilo uspeha in prijetnih počitnic.

PRIPRAVE ZA FESTIVAL TELESNE KULTURE V LJUBLJANI

Pred dnevi so se sestali v Mozirju zastopniki društev Partizan v mozirski občini zaradi priprave na bližnji Festival telesne kulture v Ljubljani. Društva bo-do poslala na ta festival 220 nastopajo-čih. Največ jih bo poslalo društvo v Mo-zirju.

na prsi padlega tako močno, da je Kranjc dobil težko notranjo poškodbo, kateri je kmalu nato podlegel.

Dijak Ivan Potrata iz Slivnice si je pri padcu poškodoval roko. Pri delu v Tovarni tehnic si je po-škodoval nogo delavec Konrad Vetrh z Dečkove ceste.

Majda Muc iz Mariborske ceste je padla in si pri padcu zlomila desno nogo.

Na cesti med Marijo Reko in Pre-boldom je osební avto odbil posestnika Leopolda Oplotnika, ki je pri tem do-bil zlom noge.

Milan Gračner iz Ostrožnega se je peljal z motorjem. Pri tem je trčil z nekim avtomobilom. Zlomil si je nogo.

Pri delu na lesnem skladišču »Sa-vinja« na Spodnji Hudinji se je zvrnil vagonček na delavca Ivana Spegliča iz Skofje vasi. Speglič ima zlomljeno nogo.

Brankou Vehovarju iz Laš pri Me-stinju se je poškodoval lovski puška. Do-bil je poškodbe na glavi in roki.

24. avgusta
4. septembra

Splavar krmaniš obuja svoje spomine...

V takemle, pohlevno vztrajnem deževju, »ki napravi vodo«, nekdanji savinjski splavarji se vedno občutijo čuden nemir — kot pred mnogimi leti, ko jim je narasla Savinja pomenila klic in ukaz: pusti vse delo, zgrabi vrvi in hajdi na flos!

Gospodar (birt) je imel svoje stalne splavarje in kar po instinktu so se znašli v deževnih dneh — bodisi podnevi, ali pa ponoči ob Savinji. Nestrpnosti so postopali ob obrežju in se neprestano ozirali na Raduho, ki je z zamlegno kapo oznanjala vodo. Kaj je bilo splavarju mar, če je bila v takih dneh setev, košnja ali mlačva na programu! Sredi najnужnejših kmečkih opravil je voda poklicala in slednji splavar se je pokorno odzval. Na vseh prostorih, kjer so stale »škarpe« rezanega lesa je zaživelo. Razglašeni odmevi pe-

povedati, da je bilo mnogo smrtnih žrtev poplave in da takšne poplave v Jesenovicu ni bilo preko 100 let. Ko smo na nekem mestu privezali splave za stebre visokega marofa, so vesla segla naravnost na »parno«. Redki ljudje so živeli na visokih podstrešjih, skupaj z živino, ki so jo oteli pošastni povodnji. Dosti splavarjev si sploh ni upalo napluti in so se vrnili domov, ali pa počakali našega povratka. Jaz, kot krmaniš, seveda nisem smel obupati, napravil sem že križ čez svoje grešno življenje. Težko se je bilo na tem odprtem morju orientirati, vendar sem prevzel veliko odgovornost in z nekaj »junaki« zablodil dalje proti Mitrovici. V svojem dolgotrajnem flosarjenju ne pomnim zlepa tako nevarne in naporne vožnje.

PRIJETNO ŽIVLJENJE V »FLOSARSKI« DRUŠČINI

Menda smo bili savinjski splavarji znani kot grobi, morda tudi surovi ljudje, saj smo vodo prevpili za najrazličnejšimi hudiči in »krščendusi«. Na vodi so naša ušesa oglušala za nežne nazive. Skregali smo se, tudi stegli (bolj za šalo), v medsebojnem občevanju pa smo bili splošno bratovščina. Kadar pa nas je celjska mularija dražila s »Humpel humpel, star capin...«, smo pa tudi po »flosarsko« odgovorili.

Sicer pa nam na vsej dolgi poti ni bilo nikoli dolg čas. Pripravljali smo si »vice«, prepevali na vse grlo naše »flosarske« himne, za spremembo pa si privoščili tega ali onega novica, ki se je na raznih naših postajališčih prekrepostno utepeval »usmiljenih deklet«. Seveda tudi take zabave ni manjkalo. Toda oženjeni smo le hoteli ostati zvesti in — zdravi.

Prijetno življenje na splavu ter lep

zaslužek je zapeljal celo najtrdnjše kmetu ali obrtniku, da je raje opustil svoje posel in prijel za flosarsko veslo. Jedaje in pijače je bilo vedno dovolj. Na vseh naših stalnih postojankah so nas gostilničarji nadvse prijazno sprejemali in kar tekmovali med sabo, kdo nam bo bolje postregel. Od Roglice dalje smo živeli samo na vodi. Zvezlice smo po 24 splavov skupaj, v sredini te dolge, lešene njive pa postavili kolibo z ognjiščem in ležišči. Odslej smo si tudi sami kuhali. Kuha je bila seveda posel krmaniša. Imeli smo 5 tečnih obrokov, »kompletno« kosilo in večerjo ter trikrat dnevno po liter vina na vsakega splavarja. Kuhali smo najboljšo mesno juho, pražili krompir ali riž in delali najrazličnejše omake. Tudi rezance za karuho sem sam napravil in jih valjal kar s steklenico.

REVMATIZEM — »OBVEZNA« BOLEZEN »FLOSARJEV«

Ne bi mogel govoriti samo o prijetnih doživljajih splavarjev, saj je borba z deročimi valovi mnogokrat terjala nečloveškega napora. V takih trenutkih smo si dopovedovali, da so »flosarski« denarci res kravro zasluženi. Kolikokrat smo ure in ure stali v mrzli vodi, včasih tudi do pasu, ko smo dvigali splav ali plavalci za deskami, ki so nam jih odtrgali besneči valovi. Do kože premočeni smo legali k počitku in samo telesna toplota nam je do jutra za silo posušila obleko. Tako smo se včasih »kopali« vse do Roglice. In nič čudnega ni, da smo si malodane vsi splavarji nakopali revmo, ki nas muči že desetletja.

Kljub vsemu pa bi še danes, s svojimi 72 leti takoj pustil svojo pokojnino in se pridružil »flosarjem«, če bi spet — oživeli...

Soraya v skrbeh

diktator FRANCO ni bil važen

Nedavno je iraški kraljevski par šah Reza Pahlevi s kraljico Sorayo prišel na štiridnevni obisk v Madrid, Španski d.k.

Zadnje čase se namreč precej šušlja, celo v krogih, ki so v najtesnejšem stiku s šahom, da se namerava iraški monarh

Španski diktator v družbi z iraškim šahom Rezo Pahlevijem in kraljico Sorayo.

tator je ukazal prirediti kar bučen sprejem, da bi imel svet in špansko ljudstvo vtis, da velja obisk njemu. Razumeti moramo, da si Franco nič bolj ne želi kot to, da bi dokazal koliko prijateljev ima njegova falangistična diktatura. No, želje so ene, resnica pa druga. V Španijo je doslej pršlo presneto malo tujih državnikov. Nič čudnega torej, če je Franco iraškega šaha sprejel, kot da je prišel na uraden državniški obisk.

Svetovna javnost in z njo tudi Španija pa je kaj hitro zvedela, da Franco ni bil niti malo važen vzrok prihoda kraljevske dvojice. Šah Pahlevi je kot prvi dan poklical v svojo rezidenco znanega zdravnika ginekologa dr. Garcia Orcoyena, da bi kraljici Sorayi potoval in jo pregledal in po možnosti spoteval, da bi šahu končno rodila naslednika.

ločiti od svoje druge žene Soraye, ker mu po šestih letih zakona še vedno ni dala nasledstva. Iraški parlament je namreč že razpravljal o nasledniku sedanjega kralja, in to ob priliki, ko je Reza Pahlevi predložil spremembo določila, ki terja izrecno moško nasledstvo. Toda ker parlament ni bil voljan pristati na to spremembo, ki bi omogočila, da postane Pahlevijev naslednik njegova hči iz prvega zakona, je šah začel z Sorayo potovati križem po svetu od ginekologa do ginekologa. Nedvomno je pri vsem tem najbolj prizadeta Soraya, ki upa, da se bo našel čudodelnik. Toda upanja je zelo malo in bržčas bo »najlejša kraljica na svetu« morala odložiti krono ter jo prepustiti drugi, ki bo šahu rodila sina.

smi »Bomo vezali, flose peljali« so označevali veselo »rajžo«.

Nekako s takim motom mi je začel živahno pripovedovati flosarske spomine Babčev Joža (Juvan), najstarejši ljubenski flosar-krmaniš. (Krmariš je flosarski izraz za krmarja, vodjo splava). Glede na naraslo Savinjo je tako vznemeno pripovedoval svoje spomine, kot da bi spet jutri stopil na splav in bi ga valovi zibali proti Mitrovici...

IZ ŠOLSKIH KLOPI — NARAVNOST MED SPLAVARJE

Doma smo bili precej revni. Zaslužka ni bilo, lačnih ust pa dovolj pri hiši. Pa sem še kot šolar začel motoviliti okrog starejših splavarjev. Slišal sem o zabavnem življenju na vodi, o bajnih zaslužkih, o zapeljivih nevarnostih itd., pa me je z vso silo potegnilo med splavarje. Priluhnil sem njihovi pesmi:

Če hočeš flosar biti,
moraš znati flosariziti
po Savci, po Dravci, po beli Donavi...

Prvih poslov sem se kar hitro privadil. Plavanja, udiranja, vezanja. S 13. leti pa sem že privikrat kot »prednik« peljal na Letuše. Splavarški svet sem kar dobro prešel in vsaka naslednja rajža je pomenila zame napredovanje. Letuše—Celje—Brezice—Rogelca (Rugvica). S 15. leti pa sem vozil celo že v Mitrovico. Od zadnega sem izpolnil 25 let, ko sem dosegel najvišji splavarski »čin« — postal sem krmaniš.

BITI IZNAHKA NIKAHOR NI LAHKA NALOGA

Krmaniš prevzema vodstvo in odgovornost za ves splav. Njegovim poveljem se brezposlovno pokoravajo vsi splavarji — gospodar pa mu neomajno zaupa. To so bili navadno najbolj vešči, dolgoletni splavarji, ki so imeli že številne mitrovške vožnje za sabo. Dobro so morali poznati tok Save in Donave ter vse njune številne vrtnice. Moral je biti iznajdljiv in vsakem primeru, imeti dobro oko in najobčutljivejšo orientacijsko sposobnost, da je lahko ob vsaki uri tudi v najtemnejši noči ugotovil kraj, mimo katerega je vozil.

Savinjski lesni trgovci se trgovali predvsem s Hrvti in Srbi, pred mnogimi leti pa tudi z Romuni. Splave smo vozili celo do Calafata (blizu izliva Donave v Crno morje). Krmaniš je moral biti že pravi mojster, da je srečno izvozil skozi največji in najnevarnejši vrtnec (liman) pri Cevrundu. Vrtnec je širok kakih 400 m v premeru. Često je več stometrskih splavov tudi več ur vrtil v obupnem plesu in le s skrajnim, skoraj nečloveškim naporom, so se žrtve na smrt utrjuje izmotali iz vrtečega žrela.

STRAHOTNA POPLAVA V JESENOVICU

Mislil, da je bilo leta 1938 ali nemara 1939, ko smo flosarili kot po odprtem morju. Te vožnje ne bom nikoli pozabil. Jesenovac, ki je bil našim splavarjem tako dobro poznan, je bil ves pod vodo. Kamorkoli je seglo oko, ni bilo videti kumke zemlje. Videli smo samo strehe najvišjih hiš. Domačini so vedeli

Prizor iz filma »Sin Ali Baber«, ki bo te dni na celjskem platnu. Upajmo, da sin ne bo povzročil take gneče, kot jo je njegov oče pred leti?

Zasoljen kruh...

Te dni smo gledali koprodukcijsko stvaritev »Kruh in sol«, ki do neke mere dosega naša zmerna pričakovanja. Zgodba po ideji režiserja Čapa in Dobrinčiča ter izpod peresa Johanesa Keja, bi bila morda precej originalna, če v svetu pred tem ne bi videli vrste De Sicovichovih mojstrov in »Grenkega riža« pa do »Ljubezni, kruha in fantazije«. Podpovprečen kinoobiskovalec je lahko zasledil celo vrsto podobnih scen iz zakladnice italijanskega neorealizma. Človeku se zdi kar posrečena pomota celjskega kinopodjetja, ki je v reklamnih omarih dalo natisniti, da je film italijansko-jugoslovanske proizvodnje!

No, pa tudi drugače, če bi film ne imel italijanskih idejnih botrov, bi ne bil daleč od povprečnih, kajti razen spretnosti režije, ne preveč dobrih igralcev, bi poleg barvnih efektov težko našli kaj izrazito pohvalne vrednote. Nas jugoslovanske gledalce moti še cela vrsta drugih spodsplavov, da izvzamemo jezik, ki je istrskemu ambientu močno odmaknjen. Če je bila koprodukcijska dobričakosna, čemu film za domačo porabo niso sinhronizirali? Toda tudi druge stvari motijo. Na primer tisto za lase privlečeno rivalstvo med obojema in prebivalci obalskih krajev, brez katerega bi ne bilo mogoče posneti pravcati bitk s pestmi, poleni ter parašutizmom. Sami smo lahko videli, da se Istrani v množičnih scenah niso mogli prilagoditi okusu smetalcev v bitki ob prihodu Pjerovega »Neptuna«.

Se večji je podrslnaj distribucijskega podjetja, ki je v podnaslovu najavilo, da se zgodba godi leta 1937. S to letnico se tepejo kostumi, ples najbolj divjega buvuga v gostilni in še vrsta drugih značkov izrazite sodobnosti. Men'm, da bi

bilo treba v nemškem tekstu zapisati, da ta zgodba nima nič skupnega z današnjim življenjem v piranskih solinah, kajti mi sami že vemo, da le-tam dandanes ni več takih izrazitih izkoriščevalskih zločinov. Za nas resnica ni v nevarnosti, v takih pa brez dvoma bo.

Takna so dejstva, ki pa ne zmanjšujejo možnosti, da film povprečnim gledalcem ne bo všeč. Nekoliko bolj zahtevno filmsko občinstvo pa se je že odvadilo pričakovati od koprodukcij kaka posebna presenečenja.

ROČNI HLADILNIK...

Neka kanadska tvrdka za izdelavo hladilnikov je dala v prodajo male frižiderje, katere je mogoče prenašati v rokah na manjše in celo večje razdalje. So uporabni za izlet in potovanja.

Imajo dva oddelka. Enega za popolnoma zmrazeno hrano, a drugega za hrano na stopnji zmrzavanja. Temperatura v obeh oddelkih se regulira avtomatično sama.

SPORT

(Nadaljevanje s 7. strani)

ZAKAJ JE ODPADEL MEDNARODNI ATLETSKI MITING?

Kljub obvestilu v dnevnem tisku in celjskem radiu je večje število ljubiteljev atletike v torkel hitlo na atletski stadion, kjer bi morali nastopiti nemški atleti iz Frankfurt. Dvoboja Frankfurt—Celje pa ni bilo. Kako to? Nemški atleti, ki so nastopili v Beogradu, niso pristali, da nastopijo v Celju v torkel. Prireditelji so želeli že v ponedeljek, kar pa vodstvo AD Kladivarja ni moglo sprejeti. Celjski atleti so bili še preutrujeni od dvodnevnega dvoboja z Dinamom v Zagrebu, da bi lahko že kar čez 24 ur sprejeli v goste še težjega nasprotnika. Najprej je pač treba skrbeti za zdravje ljudi — potem pa so na vrsti prireditelji! In prav zaradi tega smo bili v Celju ob lepo atletsko prireditev. Vzrok odpovedi je več kot dovolj imel in upajmo, da se bodo Celjani zadovoljili s tem pojasnilom.

NOGOMET:

CE ZOGA NE GRE V MREŽO... Tako se je godilo nogometašem Kladivarja v Trbovljah, kjer so za zopori Glavice morali sprejeti v goste Tekstilca iz Orosavlja. Vsa terenska premoč in podpora trboveljskega občinstva ni pomagala k zmagi Kladivarja. Zoga ni našla poti v mrežo! Znaní nogometaš Butkovec iz Trbovelj je dejal, da bi Kladivar po prikazanem znanju moral dobiti celo dvostranski rezultat in evro — 60 se je končalo srečanje in le ena točka je ostala v žepu!

V MC ligi je ZNK Celje doživel nepričakovan poraz v Sostanju — Usnarj jih je pregazil kar s 6:1! Nič bolj se ni godilo Velenčanom v Lenjavi, kjer jim je Nafta naslne nel ducata golov. Se najboljšo so se odrezali Storžani na vročih ptujskih tleh, kjer so izgubili proti Dravi s častnim rezultatom 1:2 (1:1).

ROKOMET

KLADIVAR : RUDAR (Tr.) 8:10 (4:6)

Prva finalna tekma za naslov prvaka Slovenije se je končala z neuspehom za celjske rokometarje. Celjani so nastopili le z 10 igralci. Že to kaže na neresnost ali bolje ozkost. Kljub temu so si igralci Kladivarja močno prizadevali, da bi dosegli časten rezultat. Nekaj minut pred zaključkom je bilo stanje 8:8, nakar so gostje izkoristili številčno premoč (Kladivar je imel izven igrišča 2 igralca) in dosegli pomembno zmago. Za Kladivarja so bili uspešni: Uršič 3, Ramskugler, Ježovnik, Horvat, Filipčič, Orač. Vratar Kladivarja Pahič je imel slabo dan, številni strelci Uršiča pa so leteli mimo prečk...

LEPI USPEHI CELJSKIH JAHACEV

Na zadnjih dirkah v Mariboru so se člani celjskega jahalnega kluba odlično uveljavili. Med 11 tekmovalkami v galopski dirki je zmagala Lešek Anka na žrebcu Samo, v galopsko-preponskem jahanju pri moških pa je bil med 16-timi tekmovalci Celjan Mesarič na Ademu drugi. Krajšek na žrebcu Jafan pa tretji! To je bil doslej največji uspeh Celjanov na tekmovanjih, ki so ga dosegli v ostri borbi z jahači iz drugih mest (Varaždin, Lipica, Maribor, Ptuj itd.).

TEKMOVANJE STRELCEV ZA MARSALOV ROJSTNI DAN

Kot vsako leto, je tudi letos strelski klub »Tempo« izvedla tekmovanje v počastitev Titovega rojstnega dne. Letos se je tekmovanja udeležilo 65 tekmovalcev, ki pa zaradi slabe munice niso dosegli pričakovanih rezultatov. Tako so na »Titovi tarči« od 160 možnih krogov imeli: Tržan Polde 118, Strajher Jože 107, Teržan Slavko 105, ing. Krivec 102, mladinci Jager Tonček 110 in Vodeb Vlado pa 91 krogov.

Po takem uspehu gre mladim atletinjam lahko na smeh.

Na igrišču Olimpa sta se srečali enajststori Rogatca, vodilno moštvo na tabeli CNP in domači Olimp. Pri stanju 1:1 v drugem polčasu, pred samim zaključkom igre, pa je sodnik Vaneli dosodil kazenski strel v prid domačinov. Gostje so postopili proti najtežji kazni in ker sodnik ni popustil so kratko malo zapustili igrišče... Mladinci Kladivarja so na Glaziji odpravili Celvce s 5:0. Zmaga ni bila zadostna za osvojitve prvenstva v celjski skupini. Tudi ta tekma je bila razburljiva in je sodnik Korajžja izključil kar 2 mlada igralca Kladivarja zaradi prigovarjanja.

V hitrem streljanju je Tržan Polde dosegel nov celjski rekord z 81 točkami. Za njim so se zvrstili ing. Krivec, Teržan Ciril, Teržan Slavko in Vodeb Vlado.

Zenske v maticalkirsko puško so dosegle naslednji vrstni red: Vrabec Alenka, Ceter Vali in Vlahović Marija. Z vojaško puško pa člani: ing. Krivec, Strajher Jože, Jager Tonček, Teržan Polde in Slavko. Streljali so tudi na ljudsko tarčo, končino pa pionirji z zračno puško s naslednjim redom najboljših: Travnik Ludvik, Seršen Ervin, Vangust Emil, Pisanc Stefan in Končan Edi.